

Documentverantwoordelijke: Secretariaat - orb.antwerpen.secr.voorz@just.fgov.be

Datum: 6 juni 2024

Naam: Leidraad afhandeling faillissement – Algemene principes en aandachtspunten ten behoeve van alle actoren

Versie: 1.0

Document goedgekeurd door de werkgroep faillissementen en de voorzitter op 6 juni 2024

Getekend,

Voorzitter

Leidraad afhandeling faillissement

Algemene principes en aandachtspunten ten behoeve van alle actoren

Inhoud

I.	Inleiding.....	5
II.	Overkoepelende doelstellingen met het oog op de kwalitatieve afhandeling van het faillissement 6	
	A.1. Wetsconformiteit.....	6
	A.2. Maximale realisatie van activa en correcte vaststelling van activa en passiva	6
	A.3. Efficiëntie	6
	A.4. Economische leefbaarheid.....	6
	A.5. Respect voor de belangen van de diverse stakeholders.....	6
	A.6. Gestage afhandeling	7
	A.7. Transparantie met oog op vertrouwen.....	7
	A.8. Oog voor het algemeen belang.....	8
	B. Ondersteuning en evaluatie doelstellingen.....	8
III.	Opening faillissement	9
	A. De gerechtelijke ontbinding als alternatief voor het faillissement.....	9
	B. Faillissement van vennootschap onder firma (VOF) of commanditaire vennootschap	9
	C. Aanstelling curator en rechter-commissaris.....	10
	C.1. Beschikbaarheid	10
	C.2. Curator – persoonlijke aard van het mandaat	10
	C.3. Rechter-commissaris.....	11
	D. Dubbele opening.....	11
	E. Gebruikelijke vermeldingen van het openingsvonnis.....	11
	E.1. Eerste machtigingen	11
	E.2. Terugstellen van de datum van staking van betaling	12
	F. Weigering opening van faillissement.....	13
IV.	Beheer van het faillissement	14
	A. Communicatie met verschillende actoren.....	14
	A.1. Communicatie met de gefailleerde.....	14
	A.2. Communicatie met de rechter-commissaris.....	14
	A.3. Communicatie met de schuldeisers.....	14
	A.4. Communicatie met de schuldenaars van de gefailleerde.....	15
	A.5. Communicatie met insolventierechters.....	15

A.6.	Communicatie met griffie	15
A.7.	Communicatie met parket	15
B.	Aandachtspunten ten aanzien van de gefailleerde	16
B.1.	Oproeping van de gefailleerde voor de bespreking van het ten gelde maken van activa 16	
B.2.	Rechten van de gefailleerde	16
C.	Lopende rechtsgeschillen en overeenkomsten	17
C.1.	Lopende rechtsprocedures	17
C.2.	Lopende overeenkomsten	18
D.	Verslagverplichtingen	18
D.1.	Algemeen	18
D.2.	Inventarisatie van activa van de gefailleerde	19
D.3.	Memorie aan het parket	20
D.4.	Jaarverslag.....	21
D.5.	Eindverslag	22
E.	Deposito- en Consignatiekas.....	22
E.1.	Relatie met faillissementsrekening.....	22
E.2.	Kapitalisatie.....	22
E.3.	Restbedragen	23
F.	Opvragen en onderzoek boekhouding van de gefailleerde.....	23
G.	Bijstand van derden	24
H.	Passief van het faillissement.....	24
H.1.	Proces-verbaal van verificatie.....	24
H.2.	Schuldvorderingen personeel	25
H.3.	Provisionele uitbetaling aan schuldeisers.....	26
I.	Realisatie activa	26
I.1.	Verkoop roerende goederen	26
I.2.	Verkoop onroerende goederen	27
J.	Homologatie dading.....	30
K.	Aansprakelijkheidsvorderingen uitgaande van de curator.....	30
K.1.	Bestuurdersaansprakelijkheid in het Wetboek Vennootschappen en Verenigingen (WVV) 30	
K.2.	Bestuurdersaansprakelijkheid in Boek XX WER.....	31
L.	Kwijtschelding	31
M.	Bestuursverbod.....	32
V.	Sluiting van het faillissement	33
A.	Lopend strafonderzoek	33

B.	Kosten en erelonen	33
B.1.	Ereloon van de curator.....	33
B.2.	Kosten van de curator	35
B.3.	Verzoekschrift begroting ereloon en kosten	37
C.	Rangregeling	37
D.	Eindverslag	38
E.	Afrekeningsvergadering en verzoekschrift sluiting.....	38
E.1.	Afrekeningsvergadering	38
E.2.	Verzoekschrift sluiting.....	40
F.	Sluiting faillissement bij ontoereikend actief.....	40
G.	Borgen	40
H.	Sluitingsvonnis en kwijting van de curator	41
I.	Bewaring boekhouding	41
J.	Nieuwe activa.....	41
VI.	BIJLAGEN	42
A.	Verzoekschrift vrijwillige verschijning.....	42

I. Inleiding

1. In dit document worden de algemene principes, beleidslijnen en praktijken van de ondernemingsrechtbank Antwerpen met betrekking tot de faillissementsprocedure uiteengezet. Voor zowel de gefailleerde, als de gerechtelijke actoren met inbegrip van de curatoren is het belangrijk dat faillissementsprocedures op een uniforme wijze worden afgehandeld.

Het komt de efficiëntie ten goede dat de verschillende actoren in de faillissementsprocedure in één document kunnen terugvinden wat over de afdelingen heen het beleid en de richtlijnen zijn voor het goede verloop van het faillissement.

2. De structuur van deze leidraad volgt het leven van het faillissement. Eerst zal worden ingegaan op een aantal overkoepelende doelstellingen met betrekking tot het faillissement (II). Daarna, volgen uniforme richt- en beleidslijnen in de verschillende stadia van het faillissement: de opening (III), het beheer (IV), de sluiting van het faillissement (V) en de verrichtingen na sluiting van het faillissement (VI).

Op 1 september 2023 is de wet van 7 juni 2023 tot omzetting van de Herstructureringsrichtlijn¹ in werking getreden. Waar nodig zullen zowel de bepalingen van Boek XX Wetboek Economisch Recht (WER) zoals in werking getreden op 1 mei 2018, als de nieuwe bepalingen van Boek XX WER van 2023 worden besproken. In dat geval zullen de bepalingen uit het oude Boek XX WER moeten worden toegepast op procedures geopend vanaf 1 mei 2018 en de nieuwe bepalingen uit het nieuwe Boek XX WER op procedures geopend vanaf 1 september 2023. Indien er geen melding wordt gemaakt van een onderscheid tussen het oude en nieuwe Boek XX WER, zijn de betrokken wetsartikelen ongewijzigd gebleven voor faillissementsprocedures vóór en na 1 september 2023.

Specifieke aspecten van faillissementen geopend vóór 1 mei 2018, zoals bijvoorbeeld de verschoonbaarheid, worden niet behandeld in dit document.

3. Feedback en opmerkingen over deze leidraad kunnen worden gecommuniceerd met het secretariaat van de voorzitter van de ondernemingsrechtbank (orb.antwerpen.secr.voorz@just.fgov.be).

---

¹ Wet van 7 juni 2023 omzetting van Richtlijn 2019/1023 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 betreffende preventieve herstructureringsstelsels, betreffende kwijtschelding van schuld en beroepsverboden, en betreffende maatregelen ter verhoging van de efficiëntie van procedures inzake herstructurering, insolventie en kwijtschelding van schuld, en tot wijziging van Richtlijn (EU) 2017/1132 en houdende diverse bepalingen inzake insolventie, BS 7 juli 2023

II. Overkoepelende doelstellingen met het oog op de kwalitatieve afhandeling van het faillissement

4. De rechtbank streeft bij de afhandeling van faillissementen bepaalde doelstellingen² na. Deze doelstellingen zijn dermate fundamenteel voor het goede verloop van de faillissementsprocedure dat zij in elk stadium van de procedure in acht moeten worden genomen.

De leidraad zelf dient te worden geïnterpreteerd aan de hand van deze principes.

A.1. Wetsconformiteit

5. Bij de afhandeling van het faillissement staat de naleving van de wet voorop. Dit veronderstelt niet alleen wetsconform handelen, maar ook het vermijden en voorkomen van situaties waarin normen kunnen vervagen of grijze zones kunnen ontstaan.³

A.2. Maximale realisatie van activa en correcte vaststelling van activa en passiva

6. De faillissementsprocedure is erop gericht om zoveel mogelijk de schulden van de gefailleerde aan te zuiveren. Om dit doel te bereiken moet de curator (met ondersteuning van de andere gerechtelijke actoren) de realisatie van activa maximaliseren en de passiva en zekerheden van de schuldenaar correct en nauwgezet vaststellen.

A.3. Efficiëntie

7. De curator dient op efficiënte wijze te handelen in de zin dat onnuttige of niet noodzakelijke kosten ten laste van de boedel worden vermeden. De efficiënte afhandeling van het faillissement neemt niet weg dat de curator het nodige doet om ook minder waardevolle activa van de gefailleerde op te sporen en te realiseren.

A.4. Economische leefbaarheid

8. De rechtbank streeft ernaar dat de curatoren een economisch leefbare insolventiepraktijk kunnen uitbouwen.

A.5. Respect voor de belangen van de diverse stakeholders

9. Binnen de faillissementsprocedure komen vele, vaak tegengestelde, belangen bij elkaar. Het komt toe aan de curator en de andere gerechtelijke actoren om deze verschillende belangen goed te identificeren, en desgevallend de tegengestelde belangen nauwgezet tegenover elkaar af te wegen.

---

² De doelstellingen van de rechtbank sluiten aan bij de wettelijke doelstelling van de faillissementsprocedure in artikel XX.98 WER: *De faillissementsprocedure strekt ertoe het vermogen van de schuldenaar onder bevoegdheid van een curator te plaatsen die belast is het vermogen van de gefailleerde te beheren en te vereffenen en de opbrengst ervan te verdelen onder de schuldeisers.*

³ Zie evenwel III.E.1.

Niettegenstaande dat de faillissementsboedel geen belang heeft bij een verzet tegen de kwijtschelding, dient de curator deze vordering in te stellen indien daartoe grond is.

A.6. Gestage afhandeling

10. De curator moet een langetermijnvisie nastreven met als doel de toegewezen faillissementen op een regelmatig tempo af te wikkelen. Bij de afhandeling van de verschillende faillissementsdossiers houdt de curator een goed en beheersbaar ritme aan voor het ondernemen van acties en/of de tijdige en correcte afsluiting van faillissementsprocedures.

Gestage afhandeling in hoofde van de faillissementsactoren impliceert dat de curator tijdig de vereiste handelingen stelt, in het bijzonder wanneer deze een interactie omvatten (tussen curator en rechter-commissaris, tussen curator en griffie, enz.). RegSol zal aangeven wanneer de termijn voor een bepaalde taak verstreken is, waarna deze taak wordt opgenomen in de *To do*-lijst. Het is van belang dat de "*To do's*" binnen RegSol op een tijdige en correcte wijze door de relevante actor worden afgehandeld.

Gestage afhandeling betekent ook dat handelingen (i.h.b. arbeidsintensieve gerechtelijke procedures, zoals procedures bestuurdersaansprakelijkheid) niet zonder reden langdurig worden uitgesteld.

"De curator bewaakt zijn werklast": ingeval de curator de gestage afhandeling van de hem toegewezen faillissementen niet langer kan garanderen, dient hij dit te melden aan de rechtbank.

A.7. Transparantie met oog op vertrouwen

11. Gerechtelijke actoren binnen de faillissementsprocedure, en in het bijzonder de curator, dienen transparant te communiceren over het verloop van de procedure. Een heldere communicatie leidt tot meer vertrouwen bij de belanghebbenden in de procedure.

Een heldere verslaggeving maakt het enerzijds mogelijk om aan alle actoren een duidelijk beeld te geven van het verloop van het faillissement en de evolutie ervan. Anderzijds kunnen de rechter-commissaris, de toezichthoudende magistraten en de belanghebbenden aan de hand van de verslaggeving beoordelen of de curator en de andere actoren hun werk naar behoren verrichten.

Voor de goede communicatie binnen de faillissementsprocedure tussen de verschillende actoren is een belangrijke rol weggelegd voor RegSol. Overeenkomstig artikel XX.131 WER worden een heel aantal documenten opgeladen in RegSol.⁴ Het hele faillissementsdossier wordt via dit online platform

---

⁴ "1° een voor eensluidend verklaard afschrift van het vonnis van faillietverklaring, van het vonnis dat het tijdstip van de staking van betaling bepaalt en van de beslissingen gewezen na uitoefening van de rechtsmiddelen tegen deze vonnissen;

2° het uittreksel van de bekendmakingen bedoeld in deze titel;

3° de beschikkingen genomen door de rechter-commissaris;

4° in voorkomend geval het proces-verbaal van plaatsopneming en de in artikel XX.134 bedoelde boedelbeschrijving;

5° de aangiften van schuldvordering en hun bijlagen;

6° de processen-verbaal van verificatie van de schuldvorderingen;

7° de tabel bedoeld in artikel XX.164;

bijgehouden. Alle actoren in de faillissementsprocedure kunnen hier de relevante informatie met betrekking tot het faillissement terugvinden.

A.8. Oog voor het algemeen belang

12. De curator en rechter-commissaris oefenen hun taken uit in het belang van de schuldeisers en de gefailleerde, maar ook met oog voor het algemeen belang.

Als dit zich opdringt, zal de curator een ondernemings- of bestuursverbod⁵ nastreven.

B. Ondersteuning en evaluatie doelstellingen

13. De hoger vernoemde kwaliteitsdoelstellingen kunnen enkel worden bereikt, indien de curatoren en andere faillissementsactoren voldoende kennis van zaken hebben en beschikken over de juiste competenties.

De rechtbank dient bijgevolg, al naar gelang de actor:

- gepaste selectieprocedures uit te werken en toe te passen,
- voldoende opleiding(en) te voorzien en/of op te leggen,
- in hoofde van de actoren regelmatig hun (kennis en) werk te evalueren.

8° de door de curatoren opgemaakte verslagen en uitdelingslijsten, bedoeld in 2[de artikelen XX.128, XX.135, XX.168, XX.171 en XX.192]2;

9° de balans bedoeld in artikel XX.147;

10° de lijst van de dadingen en de desbetreffende homologaties bedoeld in artikel XX.151;

11° de vereenvoudigde rekening bedoeld in artikel XX.170;"

⁵ Zie artikel XX.229 e.v. WER.

III. Opening faillissement⁶

A. De gerechtelijke ontbinding als alternatief voor het faillissement

14. Sinds 1 september 2023, kan de verzoeker tot faillietverklaring ook om de gerechtelijke ontbinding verzoeken en dit in dezelfde akte waarin de staking van betaling wordt aangegeven of de faillietverklaring wordt gevorderd (nieuw art. XX.100, 2^e lid WER). Dit verzoek zal worden toegekend indien de faillissementsvoorwaarden vervuld zijn en:

- er geen significante activa voorhanden zijn, en;⁷
- het algemeen belang dergelijke beslissing vereist.

In dit geval wordt er geen vereffenaar, noch een curator aangesteld.

B. Faillissement van vennootschap onder firma (VOF) of commanditaire vennootschap

15. Sinds de inwerkingtreding van Boek XX WER heeft het faillissement van de vennootschap onder firma (VOF) of commanditaire vennootschap (CommV) niet meer automatisch het faillissement van de vennoten of gecommanditeerden tot gevolg (art. XX.14, 2^e lid WER). De werkende vennoten van de VOF of gecommanditeerden van de CommV dienen betrokken te worden bij het faillissement van respectievelijk de VOF of CommV. De wijze waarop de werkende vennoten of gecommanditeerden worden betrokken, is afhankelijk van de wijze waarop om de opening van het faillissement is verzocht bij de rechtbank.

Bij de aangifte van de staking van betaling van een VOF of CommV, is het een goede praktijk dat een volmacht van de hoofdelijk aansprakelijke vennoten of gecommanditeerden wordt bijgebracht. Indien een volmacht niet beschikbaar is, moet minstens een aangetekende brief en het verzendbewijs worden voorgelegd waarin de aangifte wordt ter kennis gebracht aan de hoofdelijk aansprakelijke vennoten of gecommanditeerden. Indien een volmacht of kennisgeving niet kunnen worden voorgelegd of indien er twijfel bestaat over de kennisname door de hoofdelijk aansprakelijke vennoten of gecommanditeerden over de aangifte van het faillissement, roept de griffie de vennootschap op om haar toe te laten de hoofdelijk aansprakelijke vennoten in de procedure te betrekken.

Bij de dagvaarding in faillissement van een VOF of CommV dient de verzoeker de vennoten die hij kent in de zaak te betrekken (art. XX.100, 6de lid WER). Het bewijs van deze kennisgeving moet worden voorgelegd aan de rechtbank.

---

⁶ Pro memorie: er bestaan specifieke regelingen voor faillissementen waarbij er sprake is van radioactief afval of met betrekking tot rusthuizen, banken en de verzekeringssector. Bij het faillissement van een beursgenoteerde vennootschap dient de FSMA in kennis worden gesteld.

⁷ Voorbeelden van significante activa: vordering rekening-courant (actiefzijde balans), aansprakelijkheidsvorderingen op bestuurders, volstorting kapitaal, etc.

Een bijzonder aandachtspunt zijn de onderlinge aangiftes van schuldvorderingen in verschillende insolventieprocedures. Een gedegen opvolging hiervan is noodzakelijk voor de correcte vaststelling van het passief.

16. In geval de vennoten van de VOF failliet worden verklaard, leidt dit tot afzonderlijke faillissementsboedels. De rechtbank kan dezelfde curator en rechter-commissaris aanstellen voor de faillissementsprocedures van de VOF en de vennoten. De individuele faillissementsprocedure voor de VOF en de vennoten betekent dat per boedel afzonderlijke inventarissen, processen-verbaal van verificatie, financiële verslagen,... worden opgemaakt. Wanneer er sprake is van de aangifte van onderlinge schuldvorderingen tussen de vennootschap en de vennoten, dient de curator extra aandachtig te zijn om de passiva van de afzonderlijke faillissementsprocedures correct vast te stellen. In geval van tegenstrijdigheid van belangen kan om de aanstelling van een curator ad hoc worden verzocht.

De afzonderlijke faillissementsprocedures maken dat de curator afzonderlijke verzoekschriften tot sluiting dient neer te leggen. Het is aangewezen om de afzonderlijke faillissementen op hetzelfde tijdstip te sluiten.

C. Aanstelling curator en rechter-commissaris

C.1. Beschikbaarheid

17. De aangestelde curator moet het mandaat zelf aanvaarden, uiterlijk op de eerste werkdag volgend op de aanstelling (art. XX.126, §2 WER).

De curator verwittigt de griffie van zijn onbeschikbaarheid of tijdelijk verminderde capaciteit:

- minstens een week op voorhand, wanneer hij niet beschikbaar zal zijn op het ogenblik van een vermoedelijke aanstelling,
- minstens veertien dagen op voorhand, bij een langere, geplande afwezigheidsperiode, bijv. in geval van vakantie,
- wanneer hij de gestage afhandeling van de hem toegekende faillissementen niet kan garanderen,
- wanneer hij wegens een andere reden gedurende enige tijd niet beschikbaar is voor het opnemen van nieuwe mandaten.

Indien de curator voor lange tijd niet beschikbaar zal zijn, is het aangewezen dat de curator de toezichthoudende beroepsmagistraten en rechter-commissarissen in kopie zet of hen rechtstreeks contacteert. Van zodra de curator meldt dat hij opnieuw beschikbaar is, zal hij opnieuw faillissementen toegewezen krijgen.

C.2. Curator – persoonlijke aard van het mandaat

18. De curator meldt onmiddellijk elke vorm van tegenstrijdigheid van belangen of schijn van partijdigheid aan de voorzitter van de ondernemingsrechtbank via RegSol⁸ (cf. art. XX.126, §3 WER). Wanneer de melding van tegenstrijdigheid van de curator zelf uitgaat, wordt de curator niet

---

⁸ Deze melding zal enkel raadpleegbaar zijn voor de griffie, de voorzitter en de procureur des Konings.

opgeroepen. In het geval de tegenstrijdigheid niet door de curator zelf wordt gemeld en de curator zich verzet tegen zijn mogelijke vervanging, zal hij worden opgeroepen. De voorzitter oordeelt of er inderdaad een probleem van onverenigbaarheid is. In positief geval wordt er in de vervanging van de curator voorzien.

19. De curator dient verzekerd te zijn voor zijn beroepsaansprakelijkheid (art. XX.20, §1 WER).

C.3. Rechter-commissaris

pro memorie

D. Dubbele opening

20. Het valt voor dat verschillende rechtbanken voor eenzelfde onderneming faillissementsvonnissen uitspreken, dit kan bijvoorbeeld gebeuren doordat de onderneming op verschillende manieren kan worden geïdentificeerd (bijv. bij een persoonlijk faillissement bij een aangifte op basis van rijksregisternummer en een dagvaarding op basis van KBO-nummer). Wanneer dergelijke situatie zich voordoet, dient de curator, die in het tweede "faillissement" werd aangesteld, verzet aan te tekenen tegen deze aanstelling (desgevallend bij vrijwillige verschijning). Vervolgens kan de rechter het tweede faillissement zonder voorwerp verklaren. Indien het om faillissementen gaat voor dezelfde onderneming op verschillende data, wordt de volgorde van faillissementen chronologisch bepaald. Zie ook Bijlage A. – model van verzoekschrift van vrijwillige verschijning.

Dezelfde regeling geldt in principe voor natuurlijke personen ondernemers, al kan zich daar de situatie voordoen dat het tweede faillissement betrekking heeft op een (nieuwe) ondernemingsactiviteit die werd aangevat na het eerste faillissement (art. XX.110, §3 WER). In die hypothese is geen sprake van een dubbele opening van eenzelfde faillissement.

E. Gebruikelijke vermeldingen van het openingsvonnis

E.1. Eerste machtigingen

21. Niettegenstaande artikel XX.144 WER, kan de rechtbank, conform het gebruik, in het faillissementsvonnis een aantal eerste machtigingen toestaan aan de curator, zoals de opening van een werkrekening (hierna, faillissementsrekening) en de machtiging om beroep te doen op een sociaal accountant waardoor de kosten ervan ten laste van de faillissementsboedel kunnen worden gelegd.

22. Bij opening van het faillissement kan in het faillissementsvonnis een deurwaarder, naar keuze van de curator,⁹ *nominatim* worden aangesteld. In de praktijk wordt volgende tekst in het vonnis opgenomen:

“Beveelt de kosteloze rechtspleging, behalve ingeval voldoende activa aanwezig zijn, zoals voorzien in artikel 666 Gerechtelijk Wetboek aangezien het actief van het faillissement vermoedelijk onvoldoende zal zijn om de eerste kosten van vereffening te dekken; Stelt aan als gerechtsdeurwaarder ... met standplaats te ... om zijn ambt kosteloos te verlenen.”

23. De aangestelde deurwaarder zal kosteloos zijn ambt verlenen – ook na het verstrijken van de termijn van 40 dagen van art. 666 Gerechtelijk Wetboek – in volgende zes procedures die in nauw verband staan met het faillissement (uiteraard naast de taak om het faillissementsvonnis te betekenen):

- (i) oprichters- en bestuurdersaansprakelijkheid,
- (ii) terugstellen datum staking van betaling,
- (iii) volstorting kapitaal,
- (iv) aanzuivering rekening-courant,
- (v) afgifte boekhouding,
- (vi) aanzuivering passief door hoofdelijk aansprakelijk vennoten bij VOF en CommV.

Enkel wanneer er onvoldoende actief/liquiditeiten aanwezig zijn in het faillissement, zal de gerechtsdeurwaarder deze taken kosteloos verrichten. Voor alle andere procedures (o.a. invordering facturen) dient de curator zich te wenden tot het Bureau voor Rechtsbijstand bij de rechtbank waar de procedure gevoerd zal worden.

E.2. Terugstellen van de datum van staking van betaling

24. Na de opening van het faillissement kan de curator vorderen om de datum van staking van betaling terug te stellen (art. XX.105 WER). De rechtbank kan de datum van staking van betaling enkel terugstellen met een bijzondere motivering.¹⁰ Om de zaak op de inleidingszitting te kunnen behandelen, is het aangewezen om de argumenten, die de terugstelling van de datum van staking van betaling rechtvaardigen, uitgebreid op te nemen in de dagvaarding. Dit veronderstelt dat de curator voldoende stukken neerlegt, zoals veroordelende vonnissen, uitvoeringsstukken, een overzicht van facturatie en betalingen, de evolutie van schulden en kredieten, enzovoort.

De vordering tot terugstelling van de datum van staking van betaling moet worden ingesteld binnen zes maanden na de datum van het vonnis van faillietverklaring (art. XX.105, 5e lid WER).

Het vonnis dat beslist om de datum van staking van betaling verder terug te stellen, mag deze datum niet verder terugstellen dan zes maanden voor het vonnis van faillietverklaring. Hierop bestaat één uitzondering voor de rechtspersoon die reeds ontbonden was voor de faillietverklaring en waarvoor aanwijzingen bestaan dat deze is of wordt bewerkstelligd met de bedoeling nadeel te berokkenen aan

---

⁹ In de afdelingen Hasselt kiest de rechtbank de gerechtsdeurwaarder. In de afdelingen Antwerpen, Mechelen en Turnhout wordt gevraagd aan de curator met welke gerechtsdeurwaarder hij gebruikelijk samenwerkt en wordt deze gerechtsdeurwaarder aangewezen in het openingsvonnis.

¹⁰ Zie artikel XX.105, tweede lid WER: verplichte vermelding van ernstige en objectieve omstandigheden.

de schuldeisers. In dat geval kan het tijdstip van de staking van betaling worden vastgesteld op de dag van het ontbindingsbesluit (art. XX.105, 6^e lid WER).

F. Weigering opening van faillissement

25. Indien een schuldenaar niet aan de faillissementsvoorwaarden voldoet of wanneer dit niet kan worden nagegaan omdat de aangifte onvolledig is, zal de ondernemingsrechtbank de opening van het faillissement weigeren. Wanneer in dergelijk scenario de ondernemer zelf aangifte heeft gedaan van zijn faillissement, wordt deze niet beschouwd als een partij binnen deze procedure (art. XX.108, §2, *in fine* WER). Bijgevolg kan de gefailleerde enkel derdenverzet instellen tegen de weigering tot opening van het faillissement.

Dit leidt soms tot vreemde situaties, zoals wanneer de insolventierechter de gefailleerde reeds heeft gehoord bij de aangifte van het faillissement. Bij het derdenverzet zal dezelfde rechter opnieuw over deze zaak moeten oordelen waarbij het weinig waarschijnlijk is dat er een nieuwe beslissing komt, tenzij er bij het derdenverzet bijkomende stukken worden bijgebracht. Enkel tegen deze laatste beslissing kan de gefailleerde in beroep gaan, waarna de zaak aan een nieuwe rechter wordt voorgelegd.

IV. Beheer van het faillissement

A. Communicatie met verschillende actoren

A.1. Communicatie met de gefailleerde

26. De curator communiceert op heldere en pragmatische wijze met de gefailleerde. In het geval de gefailleerde een vennootschap is en digitale communicatie niet mogelijk is, stuurt de curator brieven en communicatie aan de gefailleerde vennootschap naar het adres van de bestuurder(s) in plaats van naar het vaak verlaten adres van de zetel. De gefailleerde moet elke adreswijziging meedelen aan de curator.

Onder het nieuwe Boek XX WER kan de curator ook communiceren met de gefailleerde via RegSol. De gefailleerde of de zaakvoerders en bestuurders van de gefailleerde rechtspersoon schrijven zich zelf¹¹ in het register in met een elektronisch adres waarvoor zij zelf instaan en waarop zij alle kennisgevingen en berichten kunnen ontvangen (art. XX.146 WER).

A.2. Communicatie met de rechter-commissaris

27. Na zijn aanstelling neemt de curator onmiddellijk contact op met de rechter-commissaris om afspraken te maken over de afstapping bij de gefailleerde en het verdere verloop van de faillissementsprocedure.

A.3. Communicatie met de schuldeisers

28. De communicatie tussen de curator en de schuldeisers verloopt in de regel via RegSol. Om via RegSol te communiceren, dient de schuldeiser een account te maken binnen RegSol. De oproeping voor de vaststelling van een betwisting van schuldvordering, de oproeping voor de vergadering van schuldeisers of de afrekeningsvergadering zal via RegSol verlopen.

De curator dient de nodige stappen te ondernemen om de schuldeisers in kennis te stellen van het faillissement. De kennisgeving kan gebeuren via e-mail of per brief. Indien de kennisgeving verloopt per brief, in het bijzonder bij faillissementen geopend vóór 1 mei 2018, kunnen enkel de zuivere portkosten per brief worden aangerekend aan de boedel.

29. De rechter-commissaris kan ten allen tijde een vergadering van alle schuldeisers of van sommigen van hen bijeenroepen (art. XX.167, 1ste lid WER). De vergadering van schuldeisers kan bijeen

---

¹¹ Niet de advocaat.

worden geroepen op verzoek van de schuldeisers wanneer deze schuldeisers samen meer dan een derde van de schuldvorderingen vertegenwoordigen (art. XX.167, 2^e lid WER).¹²

In een faillissement waarin dividend wordt uitgekeerd, zal voorafgaand aan de sluiting van het faillissement een afrekeningsvergadering worden georganiseerd (zie verder).

A.4. Communicatie met de schuldenaars van de gefailleerde

30. In alle communicatie met de schuldenaars van de gefailleerde verwijst de curator uitdrukkelijk naar de faillissementsrekening van het faillissement waarop de schuldenaars van de gefailleerde kunnen betalen. Deze faillissementsrekening wordt ook duidelijk vermeld op RegSol. De curator dient elke verwarring met en elk gebruik van de eigen advocaten-derdenrekening(en) te vermijden.

A.5. Communicatie met insolventierechters

31. Communicatie volgens gebruik van de afdeling. Er wordt geen gebruik gemaakt van RegSol in deze communicatie.

A.6. Communicatie met griffie

32. De communicatie met de griffie kan verlopen via RegSol of via email.

Op RegSol verloopt de communicatie met de griffie via de berichten module.

Via email is de griffie als volgt bereikbaar:

- Antwerpen: orb.antwerpen.insolventie@just.fgov.be
- Mechelen: orb.mechelen.insolventie@just.fgov.be
- Turnhout: orb.turnhout.insolventie@just.fgov.be
- Limburg: orb.hasselt.insolventie@just.fgov.be

A.7. Communicatie met parket

33. Voor de afdeling Antwerpen verloopt de communicatie met het parket via het emailadres: fel.parketantwerpen@just.fgov.be.

Voor de afdeling Hasselt verloopt de communicatie met het parket via het emailadres: limburg.parket.ecofin@just.fgov.be.

---

¹² Met een derde van de schuldvorderingen wordt een derde in aantal schuldvorderingen bedoeld en niet een derde van de totale schuld van de gefailleerde (J. DE SMET, *Handboek faillissementsrecht & insolventiestrafrecht*, Skribis, 2020, 585.

B. Aandachtspunten ten aanzien van de gefailleerde

B.1. Oproeping van de gefailleerde voor de bespreking van het ten gelde maken van activa

34. Overeenkomstig artikel XX.166 WER kan via de oproeping bedoeld in artikel XX.158 WER¹³ worden meegedeeld aan de gefailleerde dat hij kan gehoord worden door de rechter-commissaris over het ten gelde maken van activa, in aanwezigheid van de curatoren, mits daartoe een verzoek wordt neergelegd in het register uiterlijk acht dagen na de in dit artikel bedoelde mededeling. In de praktijk kunnen de nodige afspraken gemaakt worden tussen de curator en de rechter-commissaris.

De oproeping kan gebeuren via de betekening van het openingsvonnis van het faillissement aan de gefailleerde. In dat geval vermeldt de akte van betekening het tijdstip en de plaats van de bijeenkomst (art. XX.166 WER).

Er zal op worden toegezien dat de gefailleerde of de bestuurders van de gefailleerde een account maken in RegSol (art. XX.146 WER).

35. De bespreking van de beste manier waarop de activa te gelde kunnen worden gemaakt, kan ook ter gelegenheid van het opstellen van het proces-verbaal van inventaris. In dit geval hoort de rechter-commissaris de gefailleerde, in aanwezigheid van de curator, over de wijze van vereffening van de activa, waarna de verklaring van de gefailleerde wordt opgenomen onderaan het proces-verbaal van inventaris samen met de bevestiging door de gefailleerde dat hij afziet van een oproeping overeenkomstig artikel XX.166 WER.

B.2. Rechten van de gefailleerde

36. Tijdens de faillissementsprocedure dient de curator de rechten van de gefailleerde te respecteren. Zo dient de curator er rekening mee te houden dat de onbeslagbare goederen bedoeld in [artikel 1408 van het Gerechtelijk Wetboek](#)¹⁴ altijd buiten de faillissementsboedel

---

¹³ *De verificatie van de schuldvorderingen wordt door de curator verricht in tegenwoordigheid van of althans na behoorlijke oproeping van de gefailleerde. De in het register ingeschreven gefailleerde wordt opgeroepen via het register. De titels van de schuldvorderingen worden getoetst aan de boeken en bescheiden van de gefailleerde. De gefailleerde wordt eveneens gehoord over de vereffening van het faillissement.*

¹⁴ Behalve op zaken, niet vatbaar voor beslag verklaard door bijzondere wetten, mag ook geen beslag worden gelegd :1° op het nodige bed en beddegoed van de beslagene en van zijn gezin, de kleren en het linnengoed volstrekt noodzakelijk voor hun persoonlijk gebruik alsmede de meubelen nodig om deze op te bergen, 3[een wasmachine, een strijkijzer en een strijkplank]3 voor het onderhoud van het linnen, de toestellen die noodzakelijk zijn voor de verwarming van de gezinswoning, de tafel en de stoelen die voor de familie een gemeenschappelijke maaltijd mogelijk maken, alsook het vaatwerk en het huishoudgerei dat volstrekt noodzakelijk is voor het gezin, een meubel om het vaatwerk en het huishoudgerei op te bergen, een toestel om warme maaltijden te bereiden, een toestel om voedingsmiddelen te bewaren, één verlichtingstoestel per bewoonde kamer, de voorwerpen die noodzakelijk zijn voor de mindervalide gezinsleden, de voorwerpen die bestemd zijn om te worden gebruikt door de kinderen ten laste die onder hetzelfde dak wonen, de gezelschapsdieren, de voorwerpen en producten die noodzakelijk zijn voor de lichaamsverzorging en voor het onderhoud van de vertrekken, het gereedschap dat nodig is voor het onderhoud van de tuin, een en ander met uitsluiting van de luxemeubelen en luxeartikelen;

2° op de boeken en overige voorwerpen nodig voor de voortzetting van studies of voor de beroepsopleiding van de beslagene, zijn echtgenoot of wettelijk samenwonende en de kinderen ten laste van de beslagene die onder

vallen¹⁵ en dat de gefailleerde kan genieten van een bescherming van onbeslagbaarheid van de gezinswoning (op voorwaarde dat de gefailleerde tijdig deze onbeslagbaarheid heeft aangevraagd).

Daarnaast kristalliseert de faillissementsboedel op het ogenblik van het openen van de faillissementsprocedure (art. XX.110, §3 WER). Hieruit volgt dat de goederen, de bedragen, sommen en uitkeringen die de gefailleerde ontvangt sinds de faillietverklaring op grond van een oorzaak die dateert van na het faillissement, buiten de faillissementsboedel vallen (art. XX.110, §3 WER).

C. Lopende rechtsgeschillen en overeenkomsten

C.1. Lopende rechtsprocedures

37. Artikel XX.119 WER bepaalt dat alle gedingen met betrekking tot de boedel, waarin de gefailleerde betrokken is en die aanhangig zijn op datum van het faillissement, van rechtswege worden geschorst totdat aangifte van schuldvordering is gedaan. Zij blijven geschorst tot na de neerlegging van het tweede proces-verbaal van verificatie, tenzij de curator de gedingen hervat in het belang van de boedel. Indien de aldus ingediende schuldvordering in het eerste proces-verbaal wordt aanvaard, worden de voormelde hangende gedingen zonder voorwerp. Indien de schuldvordering daarentegen wordt aangehouden of betwist in het eerste proces-verbaal, wordt de curator verondersteld de hangende gedingen te hervatten, minstens voor de beslechting van het betwiste of aangehouden gedeelte.

Het is belangrijk dat de curator bij zijn aanstelling grondig nagaat of de gefailleerde betrokken is in (een) lopende procedure(s). Indien dit het geval is, moet de curator per lopende procedure de betrokken rechtbank onmiddellijk verwittigen over het faillissement en alle nodige inspanningen doen opdat de vastgestelde zaken zouden kunnen behandeld worden op de voorziene datum of de pleittijd kan worden vrijgegeven indien de curator ervoor kiest om de zaak niet verder te zetten. Indien de curator ervoor kiest om het geding verder te zetten maar geen verweer wenst te voeren, moet hij dit tijdig aan de rechtbank communiceren opdat de pleittijd kan worden verminderd of vrijgegeven. Als de curator niet tijdig communiceert, moet de curator zelf aanwezig of vertegenwoordigd zijn op de vastgestelde datum.

---

hetzelfde dak wonen; in zoverre het om toestellen en benodigdheden voor toegang tot het internet gaat, geldt de onbeslagbaarheid niet voor de betaling van de prijs van die goederen;

3° op de goederen die de beslagene, zijn echtgenoot of wettelijk samenwonende volstrekt nodig heeft voor zijn beroep, daarin begrepen de toestellen en de benodigdheden voor toegang tot het internet, tot een totale waarde van 2500 euro, geraamd op het tijdstip van het beslag en naar keuze van de beslagene, behalve voor de betaling van de prijs van die goederen;

4° op de voorwerpen die dienen voor de uitoefening van de eredienst;

5° op de levensmiddelen en brandstof die de beslagene en zijn gezin voor een maand nodig hebben;

6° een computer met internetverbinding en een printer in zoverre er geen enkele computer en/of printer geïdentificeerd wordt door de bepalingen onder 2° of 3°, behalve voor de betaling van de prijs van die goederen;]³

7° op de mobiele telefoon van de beslagene, zijn echtgenoot of wettelijk samenwonende en de kinderen ten laste van de beslagene die onder hetzelfde dak wonen, tot een waarde van 500 euro per telefoon, geraamd op het tijdstip van het beslag, behalve voor de betaling van de prijs van die goederen, en, indien voormeld bedrag wordt overschreden, wordt er in ieder geval ten minste één mobiele telefoon van inbeslagname vrijgesteld. (laatst gewijzigd op 7 april 2023.

¹⁵ Geschillen met betrekking tot de onbeslagbaarheid van goederen vallen onder de bevoegdheid van de beslagrechter (art. 1408, §3 Ger.W.).

Wanneer de curator partij is in een procedure, doet hij er goed aan steeds een herleiding van de rechtsplegingsvergoeding tot het minimumbedrag te vragen. Dit om te vermijden dat de boedel zou worden veroordeeld tot betaling van hoge gerechtskosten.¹⁶

De curator heeft enkel recht op een rechtsplegingsvergoeding, wanneer hij beroep doet op een gespecialiseerde advocaat.

C.2. Lopende overeenkomsten

38. Overeenkomsten, die gesloten zijn vóór de datum van het faillissement, nemen in beginsel geen einde bij de opening van het faillissement. Na de ambtsaanvaarding beslist de curator onverwijld of deze overeenkomsten al dan niet verder worden uitgevoerd (art. XX.139 WER).

D. Verslagverplichtingen

D.1. Algemeen

39. De verslaggeving binnen het faillissement mag beknopt zijn, maar moet voldoen aan volgende vereisten:

- tijdig
- expliciete bewoordingen
- geen ruimte voor interpretatie
- volledig (opsomming/beschrijving van alle relevante elementen)
- accuraat en nauwkeurig.

Om de doelstelling van transparantie binnen de faillissementsprocedure te bereiken, vermelden de verslagen duidelijk met **wie**, **waar**, **wanneer** er is samengekomen en **wat** er is besproken. De verslaggeving moet meer zijn dan het louter afvinken van een checklist. Ieder verslag moet de eigenheid van het faillissementsdossier weerspiegelen. De curator zal telkens beoordelen welke elementen van het faillissement vermeldenswaardig zijn en wat de beste wijze is om deze te rapporteren. Dit neemt niet weg dat de verslaggeving relatief summier kan zijn. Belangrijker dan de omvang van het verslag is dat de verslaggeving accuraat is, de relevante gegevens vermeldt en een meerwaarde biedt voor de lezer. Ten slotte dient de curator tijdig en grondig aan zijn verschillende verslaggevingsverplichtingen te voldoen. Deze verplichtingen worden hierna meer in detail besproken.

De rechtbank acht de naleving van de verslagverplichtingen en de controle erop van groot belang, onder meer in het kader van haar fraudepreventiebeleid.

---

¹⁶ Antwerpen 27 februari 2012, RW 2012-13, 1422

D.2. Inventarisatie van activa van de gefailleerde

D.2.1. Inventaris of het proces-verbaal van niet-bevinding (art. XX.134 WER)

40. Na de opening van het faillissement wordt onverwijld en onder toezicht van de rechter-commissaris een beschrijving van de goederen van de gefailleerde opgemaakt (inventaris).¹⁷ Deze inventaris omvat alle goederen van de gefailleerde, zowel roerende, als onroerende,¹⁸ materiële en immateriële goederen (art. XX.134 WER). Bij de opstelling van de inventaris zal de curator ook oog hebben voor minder voor de hand liggende en/of minder zichtbare activa.¹⁹ De curator zal ook melding maken van betwistingen die bestaan over de beslagbaarheid van bepaalde goederen (art. 1408 Ger. W.).

41. Indien de curator ervoor kiest om met een veilinghuis te werken, kan het veilinghuis onmiddellijk worden gecontacteerd en gevraagd om het inventariseren van de activa aan te vatten. Echter, de curator heeft steeds de uiteindelijke leiding over het faillissement en de inventarisatie van de faillissementsboedel. Dit betekent dat het veilinghuis een louter ondersteunende rol heeft en dat het aan de curator toekomt om de redactie van de inventaris van dichtbij op te volgen en te begeleiden.

Bij de redactie van de inventaris of het proces-verbaal van niet-bevinding communiceert de curator op heldere en gestructureerde wijze zijn vaststellingen. De curator geeft expliciet en ondubbelzinnig aan:

- **wie** aanwezig was met vermelding van hun naam en hoedanigheid (bijv. de rechter-commissaris, de zaakvoerder(s), bestuurder(s), werknemer(s), verhuurder(s) etc.),
- **waar** hij ter plaatse is gegaan (een concreet adres, niet enkel verwijzen naar “de zetel”) en eventueel op verschillende plaatsen,
- **wanneer** hij ter plaatse is gegaan, en
- **welke** informatie door de aanwezige partijen werd verstrekt.

Indien de curator bepaalde assumpties maakt over de samenstelling van de faillissementsboedel, zoals mogelijke revindicaties van of voorrechten op bepaalde activa, zal de curator aangeven op welke stukken/informatie hij zich hiervoor baseert.

Bij het opmaken van de inventaris kan het nuttig zijn dat de curator foto's neemt van de aanwezige activa. Daarnaast kan de curator zich naast een veilinghuis ook laten bijstaan door experts die gespecialiseerd zijn in de inventarisatie, schatting en bewaring van bepaalde goederen (bijv. expert inzake diamanten). Hierbij kan de curator of de aangestelde expert ook bijkomende maatregelen nemen om bepaalde goederen van grote waarde veilig te bewaren om zo latere discussie over de hoeveelheid en waarde van dergelijke goederen te vermijden.

Wanneer een proces-verbaal van niet-bevinding wordt opgesteld, dient de curator expliciet aan te geven welke vaststellingen tot een proces-verbaal van niet-bevinding hebben geleid.

---

¹⁷ Ook bank-, tank- en kredietkaarten, dienen opgevraagd te worden en worden door de curator vernietigd. De aan de curator overhandigde boekhoudkundige stukken kunnen ook best worden opgenomen in het proces-verbaal van inventaris dat door de gefailleerde wordt ondertekend.

¹⁸ Nazicht via myminfin van de gefailleerde of eventueel navraag bij Kantoor Rechtszekerheid.

¹⁹ Hierbij wordt, onder andere, gedacht aan: cryptoactiva (bv. Bitcoin), softwarelicenties, domeinnamen.

De rechter-commissaris ondertekent²⁰ de inventaris of het proces-verbaal van niet-bevinding en deze wordt vervolgens neergelegd in RegSol.

D.2.2. Dynamische lijst van activa

42. Indien de curator na de initiële inventarisatie van de faillissementsboedel nog bijkomende activa vaststelt, neemt de curator deze ook op in de dynamische lijst van activa (een document dat steeds verder wordt aangevuld en als bijlage wordt gevoegd bij het jaarverslag). In deze lijst wordt een overzicht gegeven van de aanwezige en mogelijk nog te realiseren activa. In eerste instantie wordt deze lijst alleen overgemaakt aan de rechter-commissaris, en dit twee maanden na faillissementsdatum. De curator voegt de dynamische lijst van activa toe als bijlage bij de memorie aan het parket.

Vanaf het eerste jaarverslag wordt deze lijst in het jaarverslag geïncorporeerd of gevoegd als bijlage.

D.3. Memorie aan het parket

43. Overeenkomstig artikel XX.153 WER zijn de curatoren in elk faillissement verplicht, binnen twee maanden na hun ambtsaanvaarding, aan de rechter-commissaris een memorie of kort verslag mee te delen over de vermoedelijke toestand van het faillissement, de voornaamste oorzaken en omstandigheden ervan en de kenmerken die het vertoont.²¹

Het openbaar ministerie verzoekt de curatoren, wanneer zij melding maken van faillissementsmisdrijven, om de aanwijzingen hiervoor zo nauwkeurig mogelijk te omschrijven en toe te lichten. Daarnaast verzoekt het openbaar ministerie om in de rubriek 'Andere opmerkingen en conclusies' aan te geven of de curator zinnens is over te gaan tot een versnelde afsluiting van het faillissement wegens ontoereikend actief, dan wel de volwaardige medewerking van de bestuurders nastreeft.

De curator legt het verslag neer in het faillissementsdossier.²² De rechter-commissaris maakt zijn opmerkingen.²³

Indien het verslag niet tijdig wordt meegedeeld, en eventueel na herinnering aan de curator, verwittigt de rechter-commissaris de procureur des Konings van dit nalaten en geeft desgevallend de redenen op van deze vertraging.

---

²⁰ Digitale ondertekening van de inventaris of het proces-verbaal kan ook via RegSol.

²¹ De curator voegt bij de memorie aan het parket de dynamische lijst van activa als bijlage.

²² RegSol beperkt de leesrechten op de memorie aan het parket tot de curator, de rechter-commissaris, de procureur des Konings, en de voorzitter van de rechtbank (art. XX.153, in fine WER).

²³ De rechter-commissaris kan zo nodig zijn opmerkingen in een afzonderlijk document opladen in RegSol (de rechtbank neemt dit technisch punt op met RegSol en het openbaar ministerie).

D.4. Jaarverslag

44. Artikel XX.128 WER stelt dat

Ten minste eenmaal per jaar en voor de eerste keer twaalf maanden na de aanvaarding van hun ambt, overhandigen de curatoren aan de rechter-commissaris een omstandig verslag betreffende de toestand van het faillissement.

Indien een verzoekschrift tot sluiting wordt neergelegd binnen een jaar na de opening van het faillissement, voegt de curator een verslag bij zijn verzoekschrift.

Dit verslag wordt neergelegd bij in het faillissementsdossier en beschrijft onder meer de ontvangsten, de toestand betreffende de inning van de schuldvorderingen, de rechtsvorderingen ingeleid door of tegen de curator qualitate qua, de uitgaven, de uitkeringen, de activa die nog moeten worden vereffend, de stand van de betwistingen van de schuldvorderingen en een actualisering van de inventaris van activa bedoeld in artikel XX.134.

In het jaarlijks omstandig verslag geeft de curator de gerealiseerde en nog te realiseren activa en de gemaakte kosten weer. De curator vermeldt of er een boekhouding aanwezig is en wanneer hij aanvang nam met de analyse ervan. Tevens zal de curator de vereffeningsvooruitzichten vermelden.

Hoe langer de afwikkeling van het faillissement duurt, hoe meer de curator in detail zal treden over de in de verslagperiode genomen acties, de vereffeningsvooruitzichten, en de redenen die het afsluiten van het faillissement vertragen. In het bijzonder zal de curator vanaf het tweede jaarlijkse verslag duidelijk en gedetailleerd vermelden wat nog moet vereffend of gerealiseerd worden, welke procedures nog zullen worden aangevat en de precieze stand van lopende procedures met vermelding van de pleitdatum of de reden waarom de zaak nog niet werd vastgesteld voor pleidooien. Als de curator het faillissement wenst te sluiten voor de eerste verjaardag van het faillissement, zal hij een verslag tot sluiting moeten toevoegen, of incorporeren in zijn verzoekschrift tot sluiting, waarin de curator vermeldt welke stappen hij wanneer heeft gezet om activa te realiseren.

45. Bij de jaarlijkse rapportering zal specifiek aandacht worden besteed aan:

- de tijdigheid van de rapportering: indiening uiterlijk op de verjaardag van het faillissement
- de volledigheid van de rapportering: wat is al gebeurd? wat moet er nog gebeuren?
- continuïteit van de rapportering: het jaarverslag moet aansluiten bij vorige jaarverslagen.

Concreet bestaat het jaarverslag uit de volgende onderdelen:

1. Verslag realisatie actief: een geactualiseerde dynamische lijst van activa en toelichting bij de realisatie van activa
2. Verslag afhandeling passief: proces-verbaal van verificatie schuldvorderingen, stand van betwiste schuldvorderingen en vooruitzichten en timing met betrekking tot de afhandeling van deze betwistingen

3. Financiële rapportering met stavingstukken:

- het bewijs van het rekeningsaldo op de faillissementsrekening en de vermelding van het bedrag op de Deposito- & Consignatiekas (dit laatste bedrag is verifieerbaar via RegSol);
- de volledige – ononderbroken – lijst van de bankverrichtingen in de rapporteringsperiode (op briefhoofd van de bank) (bijv. boekhoudjournaal bankinstelling);
- boekhoudkundig overzicht, minstens over dezelfde periode waarop het verslag betrekking heeft;
- de continuïteit van de rapportering: de cijfers in een jaarverslag dienen aan te sluiten bij de cijfers in het voorgaande jaarverslag;
- proef – overeenstemming van bedrag van gerealiseerde activa (en eventuele andere ontvangsten) met de som van de uitgaven en saldi van de faillissementsrekening en de rekening bij de Deposito- & Consignatiekas.

D.5. Eindverslag

46. Dit wordt afzonderlijk behandeld bij de afsluiting van het faillissement.

E. Deposito- en Consignatiekas

E.1. Relatie met faillissementsrekening

47. Bij de machtiging tot gebruik van een faillissementsrekening in het openingsvonnis zal de rechtbank het maximumbedrag meedelen dat de curator op deze rekening mag aanhouden. Indien het saldo op de faillissementsrekening dit bedrag overschrijdt, dienen deze bedragen te worden doorgestort naar de Deposito- en Consignatiekas. Het maximumbedrag kan slechts worden verhoogd op grond van voorafgaande en andersluidende afspraken met de rechter-commissaris. De curator zal hiervoor een verzoekschrift indienen en de rechter-commissaris zal erover oordelen in een beschikking. Als de curator nalaat om de bedragen boven het maximumbedrag door te storten naar de Deposito- en Consignatiekas, zijn de curatoren verwijlntrest, gelijk aan de wettelijke interest, verschuldigd (art. XX.144 WER).

Voorafgaand aan de sluiting van het faillissement dient de faillissementsrekening te worden afgesloten. Alle restbedragen dienen te worden gestort bij de Deposito- en Consignatiekas.²⁴

E.2. Kapitalisatie

48. De curator zal aandacht hebben voor de kapitalisatie van de verworven interesten op de gelden bij de Deposito- en Consignatiekas.

---

²⁴ Er zijn verschillende redenen voor het afsluiten van de faillissementsrekening voor de sluiting van het faillissement: er kunnen geen betalingen meer worden ontvangen na sluiting van het faillissement (bv. schuldenaar die alsnog betaalt, opduiken nieuwe activa, etc.), er is na de afsluiting van het faillissement geen controle meer op die rekening en de (ex-)curator kan vrij over deze gelden beschikken (geen twee handtekeningen vereist zoals bij D&C).

Bedragen gedeponereerd bij de Deposito- en Consignatiekas genereren enkel intresten op het gedeponereerde kapitaal, maar niet op de vervallen intresten.²⁵ Om kapitalisatie van de vervallen intresten mogelijk te maken dienen de verworven intresten opgenomen te worden en onmiddellijk terug gedeponereerd te worden op de rekening bij de Deposito- en Consignatiekas. Het gerealiseerde actief zal hierdoor toenemen en zelfs sterk toenemen ingeval van een hoge intrestvoet en langdurig faillissement. De curator kan overwegen, in samenspraak met de rechter-commissaris, al naargelang de stand van de intrestvoet, de grootte van het geconsigneerde bedrag en de verwachte duur waarbinnen de gelden zullen besteed of uitgekeerd worden, of het opportuun is de nodige stappen te zetten voor kapitalisatie, m.a.w. de verworven intresten over te schrijven naar de faillissementsrekening en – per kerende - terug naar de rekening bij de Deposito- en Consignatiekas.

Ingeval wordt besloten om de interesten te kapitaliseren, mogen de daartoe vereiste transacties enkel plaatsvinden, kort vóór de jaarlijkse financiële verslaggeving.

E.3. Restbedragen

49. Het kan gebeuren dat bepaalde bedragen niet kunnen worden uitgedeeld aan de gerechtigde schuldeiser (bijv. in geval van overlijden van de schuldeiser, verkeerde of verouderde contactinformatie van schuldeisers, etc.). In dat geval zal dat bedrag worden gestort op de rekening bij de Deposito- en Consignatiekas.²⁶

50. In de aanloop naar de sluiting van het faillissement zal de curator de nog te verwachten interesten dienen in te schatten met het oog op verdeling (dit kan via een interestsimulatie van de Deposito- en Consignatiekas). Indien na de afrekeningsvergadering blijkt dat meer interesten zijn verworven dan werd ingeschat en in geval het per schuldeiser een noemenswaardig bedrag betreft, dient per schuldeiser het beschikbaar bedrag pro-rata en volgens de rangregeling te worden verdeeld.

F. Opvragen en onderzoek boekhouding van de gefailleerde

51. De gefailleerde moet de boekhouding overmaken aan de curator (art. XX.147 WER). Wanneer de gefailleerde niet zelf over de boekhouding beschikt, dan kan de curator alle nodige informatie en boekhoudkundige stukken bij de boekhouder van de gefailleerde opvragen of elke andere derde die over de boekhouding beschikt (bv. indien de boekhouding op een server wordt bijgehouden die niet aan de gefailleerde toebehoort).

Indien de gefailleerde de boekhouding niet overmaakt, kan de curator dagvaarden tot overmaking van de boekhouding onder verbeurte van dwangsommen.²⁷

---

²⁵ Op alle deposito's in geld (uitsluitend het kapitaal) die gedurende ten minste één jaar bij de Deposito- en Consignatiekas werden geplaatst, betaalt zij interest tegen een rentevoet die maandelijks wordt berekend en vastgesteld op basis van het rendement van OLO's met een residuele looptijd van één jaar.

²⁶ Voor de procedure bij de Deposito en Consignatiekas voor verdwenen of overleden begunstigden, zie: [Verdwenen begunstigde | FOD Financiën \(belgium.be\)](#)

²⁷ Zie randnummer 23.

G. Bijstand van derden

52. De curatoren, hierin begrepen hun directe/interne medewerkers, behandelen het faillissement zelf. Overeenkomstig artikel 5 van het KB erelonen en kosten van 26 april 2018 zijn de gebruikelijke taken van de curator, niet-limitatief, bij de afhandeling van een normale vereffening van een failliete boedel:

- vaststelling van het tijdstip van staking van betaling;
- opmaak van de inventaris;
- hypothecaire inschrijvingen op naam van de boedel;
- verificatie van de schuldvorderingen;
- realisatie en vereffening van de activa;
- opvolgen van de rechtsgeschillen of andere rechtsovereenkomsten, hetzij als eiser, hetzij als verweerder, om niet gegronde of overdreven schuldvorderingen te voorkomen;
- opsporing en inning van schuldvorderingen;
- onderhandelingen met schuldeisers of derden;
- onderzoek van de boekhouding en de stukken van de gefailleerde;
- verrichtingen inzake de beëindiging van het faillissement;
- briefwisseling;
- pleidooien.

53. Voor bepaalde materiële handelingen²⁸ en intellectuele prestaties²⁹ kunnen curatoren zich, na machtiging door de rechter-commissaris, laten bijstaan door derden. Enkel na machtiging door de rechter-commissaris kunnen de kosten van deze bijstand als kosten ten laste van de boedel worden gerekend (art. XX.134, 3de lid WER).

Sinds 2019 bestaat er een lastenboek ten aanzien van de veilinghuizen.³⁰ De curatoren mogen enkel samenwerken met die veilinghuizen die instemmen met dit lastenboek. Rechter-commissarissen zullen enkel machtiging voor de samenwerking met een, door de curator te bepalen, veilinghuis geven indien het veilinghuis het lastenboek heeft onderschreven.

Belangrijk te onthouden: het veilinghuis is een aangestelde van de curator en werkt onder zijn verantwoordelijkheid.

H. Passief van het faillissement

H.1. Proces-verbaal van verificatie

54. Om in aanmerking te kunnen komen voor een uitdeling en om enig recht van voorrang te kunnen uitoefenen binnen de boedel, zijn de schuldeisers gehouden aangifte te doen van hun schuldvorderingen in het faillissement³¹ (in de regel via RegSol) uiterlijk op de door het vonnis van faillietverklaring bepaalde datum. Enkel voor natuurlijke personen of buitenlandse vennootschappen

²⁸ Bv. verhuizen goederen, carwash auto,...

²⁹ Bv. bijstand advocaat in specifieke materies: fiscaliteit, cassatie, procedures in het buitenland,...

³⁰ Zie brief van de ondernemingsrechtbank Antwerpen van 6 september 2023 met de volledige lijst van veilinghuizen die het lastenboek hebben onderschreven;

³¹ Met uitzondering van boedelschuldeisers, zie Cass. 5 maart 2010.

kan de schuldvordering rechtstreeks bij de curator worden aangegeven. Bij een rechtstreekse aangifte van schuldvordering bij de curator, zal de curator de schuldvordering vervolgens indienen in RegSol samen met de bijlagen.

De titels waarop de vordering berust, worden aangehecht aan de aangifte. Bij de aangifte worden de identificatiegegevens van de schuldeiser, de grondslag, het bedrag en de zekerheden van de vordering nader gepreciseerd (art. XX.155 WER).

Uiterlijk op de in het vonnis van faillietverklaring bepaalde datum legt de curator het eerste proces-verbaal van verificatie neer in het register (art. XX.161, 1ste lid WER).

Respectievelijk zes en twaalf maanden na de datum van het vonnis van faillietverklaring, leggen de curatoren in het register een aanvullend proces-verbaal van verificatie neer waarin zij het eerste proces-verbaal van verificatie overnemen, de aangehouden vorderingen verifiëren en de schuldvorderingen verifiëren die sedertdien werden ingediend (art. XX.161 WER). Dit geldt ook wanneer er geen wijzigingen zijn opgetreden ten aanzien van het voorgaande proces-verbaal van verificatie (art. XX.161, 2de lid WER).

De gefailleerde en de schuldeisers kunnen tegen de verrichte en te verrichten verificaties bezwaren inbrengen binnen een maand na de uiterste datum zoals bepaald in artikel XX.161 voor de neerlegging van het proces verbaal van verificatie (art. XX.162 WER) .

In het laatste proces-verbaal van verificatie kunnen geen schuldvordering(en) meer worden aangehouden.

Met andere woorden zal het laatste proces-verbaal van verificatie enkel gewag maken van opgenomen of betwiste schuldvorderingen.

55. Indien het laatste proces-verbaal van verificatie betwiste schuldvorderingen vermeldt, dient de rechter-commissaris de betwisting naar de rechtbank te verwijzen. De verwijzing gebeurt door middel van toevoeging van een voorblad bij het proces-verbaal van verificatie .

De curator zal zelf de vaststelling van deze betwistingen moeten vragen. Nadat de curator om de bepaling van een rechtsdag heeft verzocht, zal de curator zorg dragen voor de nodige oproepingen, zo mogelijk via Regsol (art. XX.161 *juncto* art. XX.163 WER).

Het bewijs van de oproeping dient de curator aan de rechtbank voor te leggen. Dit bewijs kan worden meegedeeld via de berichtegel in RegSol.

56. De curator/RegSol stelt voor elk faillissement een tabel op met de wettelijk voorgeschreven informatie van alle aangegeven schuldvorderingen. Binnen deze tabel/module werkt de curator de schuldvorderingen verder bij (art. XX.164 WER). Dit resulteert in de processen-verbaal van verificatie van schuldvorderingen.

H.2. Schuldvorderingen personeel

57. Artikel XX.132 WER bepaalt dat de curatoren actief en prioritair meewerken aan het vaststellen van het bedrag van de aangegeven schuldvorderingen van de werknemers van de

gefailleerde onderneming. Van zodra de schuldvorderingen van de werknemers in hun geheel of provisioneel zijn aangenomen, worden deze door de curatoren onmiddellijk aan het Fonds Sluiting Ondernemingen bezorgd (art. XX.161, 5de lid WER). Erkende sociale secretariaten en sociale dienstverrichter dienen gratis de gegevens, die in hun bezit zijn, mee te delen aan de curatoren (art. XX.103, 3^e lid WER).

Na de opening van het faillissement en voor de sluiting heeft de curator de mogelijkheid om ontslagen werknemers een voorschot toe te kennen dat gelijk is aan de verschuldigde bezoldigingen en vergoedingen, en dat niet hoger mag liggen dan 80 procent van het in artikel 19, 3ter, van de hypotheekwet van 16 december 1851 bedoelde bedrag. De curator moet machtiging vragen aan de rechter-commissaris om dit voorschot toe te kennen (art. XX.139, §2, laatste lid WER).

H.3. Provisionele uitbetaling aan schuldeisers

58. De mogelijkheid tot uitbetaling van een provisioneel dividend dient in elk faillissement overwogen te worden. Aangezien de intresten van bijzonder bevoorrechte schuldvorderingen doorlopen, kan het aangewezen zijn om, van zodra mogelijk, een provisioneel dividend aan dit type van schuldeisers uit te keren. De uitbetaling dient steeds te gebeuren onder voorbehoud van goedkeuring van de schuldeisers op de slotvergadering en onder de verplichting tot terugbetaling op eerste verzoek van de curator. De curator zal dit voorbehoud duidelijk communiceren aan en/of overeenkomen met de betrokken schuldeiser-begunstigde.

I. Realisatie activa

I.1. Verkoop roerende goederen

59. Vanaf de neerlegging van het eerste proces-verbaal van verificatie van de schuldvorderingen kunnen de curatoren overgaan tot de vereffening van het faillissement.³² Overeenkomstig artikel XX.166 WER kan de gefailleerde op eigen verzoek en in aanwezigheid van de curatoren, door de rechter-commissaris worden gehoord over de tegeldemaking van de activa.³³

60. Artikel XX.142 WER laat toe, na machtiging door de rechter-commissaris, dat er dadelijk wordt overgegaan tot de verkoop van de activa die onderhevig zijn aan spoedig bederf, snelle waardevermindering, of wanneer de kosten voor het bewaren van de goederen, de activa van het faillissement in acht genomen, te hoog zijn. De curator dient wel voorzichtig te zijn om niet te snel (voor de neerlegging van het eerste PV van verificatie) goederen te verkopen waarvoor een eigendomsvoorbehoud zou kunnen worden ingeroepen.

Bij een (openbare) verkoop van roerende goederen dient de curator bij het veilinghuis een detail van het resultaat van de verkoop op te vragen en ter beschikking te houden voor de rechter-commissaris.

---

³² De vereffening van het faillissement betekent het gerealiseerd actief van het faillissement gebruiken om het passief van het faillissement aan te zuiveren.

³³ Zie *supra* randnr. 28.

61. De curator kan ook in samenspraak met het veilinghuis kiezen om de verkoop online te laten plaatsvinden. Een online verkoop wordt behandeld alsof het gaat om een openbare verkoop waarvoor de gebruikelijke formaliteiten van de openbare verkoop moeten worden gerespecteerd.

De curator zal erop toezien dat het gebruikte online verkoopplatform voldoende bezoekers aantrekt.

1.2. Verkoop onroerende goederen

1.2.1. Algemeen

62. Overeenkomstig artikel XX.150 WER heeft de curator de verplichting een hypothecaire inschrijving te nemen op de onroerende goederen van de gefailleerde, waarvan het bestaan gekend is. De curator dient actief inlichtingen te verwerven over de onroerende goederen die de gefailleerde misschien in eigendom heeft.³⁴

63. Wanneer een onroerend goed behoort tot het actief van het faillissement dient er onmiddellijk een verzoek tot aanstelling vaneen notaris te worden ingediend. De keuze van de notaris komt aan de rechter-commissaris toe.³⁵ . Alle andere keuzes komen aan de curator toe ook al dient hij machtiging te bekomen van de rechter-commissaris om de kosten ervan ten laste te leggen van de boedel.

64. Indien een schattingsdeskundige wordt aangesteld, dient deze onmiddellijk over te gaan tot het opstellen van een verslag houdende de schatting van het onroerend goed. In het schattingsverslag wordt zowel de prijs ingeval van onderhandse verkoop, als bij een openbare verkoop geraamd (dit, zo nodig geactualiseerd, verslag is overigens noodzakelijk zo men een machtiging vraagt conform art. 1193ter Ger.W.).

Een schattingsverslag is noodzakelijk bij de onderhandse verkoop. In uitzonderlijke gevallen kan een schatting een nuttig instrument zijn bij een openbare verkoop, zoals bij de beoordeling om het betrokken onroerend goed ofwel toe te wijzen aan de hoogste bieder na een tweede zitdag, ofwel in te houden. Een probleem stelt zich wel bij faillissementen waarin het enige actief een onroerend goed is en waarbij de curator de kosten van een schattingsverslag moet voorschieten, met het risico deze niet te kunnen recupereren. Bij twijfel kan men dit altijd met de rechter-commissaris en desgevallend met de hypothecaire schuldeiser(s) bespreken. Indien op het onroerend goed een hypotheek is gevestigd, kan de vraag aan de hypothecaire schuldeiser(s) worden gesteld om de kosten van het deskundig verslag en/of aanstelling makelaar voor te schieten.

65. Het is aanbevolen om publiciteit te voeren. Afhankelijk van de aard van het te verkopen onroerend goed kan er eventueel in de betrokken vakpers een advertentie geplaatst worden. Indien

---

³⁴ Deze inlichtingen worden verworven bij het kantoor Rechtszekerheid (voorheen de dienst Registratie) of via myminfin van de gefailleerde. In het geval van een strafrechtelijk beslag overweegt de curator om het dossier te bespreken met het parket.

³⁵ Nieuw artikel 1193ter, 1ste lid Ger.W.: In het geval van artikel 1190 kan de curator, bij een met redenen omkleed verzoekschrift, aan de ondernemingsrechtbank de machtiging vragen om uit de hand te verkopen. *De curator legt aan de rechtbank het ontwerp van verkoopakte opgemaakt door een door de curator aangewezen notaris voor*, onder opgave van de redenen waarom de verkoop uit de hand geboden is. In de praktijk zal de curator bij een onderhandse verkoop verder werken met de notaris die is aangewezen door de rechter-commissaris in het initiële verzoek tot aanstelling van een notaris.

men verwacht dat deze publicatie hoge kosten zal meebrengen, dient men de rechter-commissaris en, indien toepasselijk, de hypothecaire schuldeiser(s) hiervan op voorhand in te lichten.

66. De aandacht wordt gevestigd op artikel 123.1 van het Bodemsaneringsdecreet van 27 oktober 2006:

"§1 Als een handelaar of een vennootschap die eigenaar is van een risicoground, failliet wordt verklaard, wordt op initiatief van de curator een oriënterend bodemonderzoek uitgevoerd op de risicoground. De curator neemt het initiatief tot het uitvoeren van het oriënterend bodemonderzoek binnen een termijn van zestig dagen na zijn vaststelling dat de gefailleerde eigenaar is van een risicoground."

Er gelden strafrechtelijke sancties bij niet naleving van de verplichtingen van het decreet. OVAM en de Orde van de Vlaamse Balies ondertekenden een protocol om zeker te zijn dat bij een faillissement op een risicoground het nodige wordt gedaan. Via <https://ovam.vlaanderen.be/protocol-curatoren> kan u de tekst van het protocol en andere praktische informatie terugvinden.

Indien een onroerend goed een risicoground is, dient de curator na het opvallen van het faillissement, contact op te nemen met de hypothecaire schuldeiser(s). Daarbij dienen de nodige praktische en concrete afspraken te worden gemaakt voor de aanpak van de bodemproblematiek en de daarmee samenhangende kosten (bijv. opvragen van prijsoffertes bij diverse erkende bodemdeskundigen, in eerste instantie voor de uitvoering van een oriënterend bodemonderzoek; in een volgende fase de strategiebepaling over de verdere aanpak en mogelijke oplossing van de bodemproblematiek). Indien er geen activa en geen hypothecaire schuldeiser voorhanden zijn, dient de curator afspraken te maken met OVAM.

1.2.2. Onroerende voorheffing

67. De kwalificatie van de onroerende voorheffing binnen de faillissementsprocedure blijft het voorwerp van discussie.³⁶

Indien de onroerende voorheffing wordt gekwalificeerd als een boedelschuld,³⁷ rijst de vraag in welke mate deze ten laste kan worden gelegd van de hypothecaire schuldeisers. Het uitgangspunt is dat het gehypothekeerde goed geen deel uitmaakt van de faillissementsboedel en dus niet wordt aangetast door de boedelschuldeisers.³⁸ Hierop bestaat een uitzondering wanneer de boedelschuld heeft bijgedragen tot het behoud of de verwezenlijking van het onderpand van de separatist.³⁹ Deze situatie doet zich bijvoorbeeld voor wanneer het onroerend goed wordt verhuurd en de separatist aanspraak maakt op de huurgelden. In dat geval heeft de separatist wel degelijk het genot van het betrokken

---

³⁶ Op 16 juni 1988 heeft het Hof van Cassatie de onroerende voorheffing gekwalificeerd als een schuld van de boedel. Niettegenstaande dit arrest, blijven sommige rechtscolleges vasthouden aan het criterium dat een boedelschuld veronderstelt dat het onroerend goed daadwerkelijk wordt gebruikt ingevolge het beheer van het faillissement (Kh. Brugge 4 april 2001, *TBH* 2002, 73; Kh. Turnhout 6 november 2007, *RW* 2007-08, afl. 23, 960; Kh. Tongeren 13 maart 2000, *RW* 2000-01, 740).

³⁷ In bijzondere omstandigheden kan de curator een aanvraag tot vrijstelling van onroerende voorheffing indienen.

³⁸ A. DE WILDE, *Boedelschulden in het insolventierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2005, 503-504. Zie ook Antwerpen 26 januari 2010, *RW* 2011-12, afl. 14, 660.

³⁹ A. DE WILDE, *Boedelschulden in het insolventierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2005, 504.

onroerend goed en kan de onroerende voorheffing ten laste worden gelegd van de separatistenboedel.

I.2.3. Openbare verkoop

68. Sinds 2010 is het mogelijk om maar één zitdag te organiseren voor de openbare verkoop van een onroerend goed. Het recht van hoger bod blijft gelden voor gerechtelijke verkopen.

De curator kan gebruik maken van Biddit voor de verkoop van het onroerend goed.

I.2.4. Onderhandse verkoop

69. In principe is de openbare verkoop van onroerende goederen de regel en de onderhandse verkoop de uitzondering.

Het verzoekschrift tot machtiging voor een onderhandse verkoop (art. 1193ter Ger.W.) vermeldt de juiste kadastrale gegevens van het betrokken onroerend goed. Als bijlage worden het schattingsverslag, de ontwerpakte van de notaris (voordien reeds aangesteld op grond van art. XX.193 WER *juncto* art. 1190 Ger.W.) en een recente hypothecaire staat (maximum 3 maanden oud op het ogenblik van het neerleggen van het verzoekschrift) bijgevoegd. Het verzoekschrift en de ontwerpakte mogen de naam van de kandidaat-koper niet vermelden. Men vraagt in zijn verzoek om het onroerend goed te mogen verkopen aan een bepaalde minimumprijs. De naam en het adres van de personen die hetzij een inschrijving, hetzij een kantmelding hebben op het onroerend goed dienen vermeld te worden in het verzoekschrift met het oog op de oproeping door de griffier. Voorafgaandelijk het neerleggen van een verzoekschrift dient de rechter-commissaris hiervan te worden ingelicht.

Echter, in bepaalde omstandigheden (bijv. handelseigendommen of bedrijfsgebouwen met een ernstige bodemproblematiek, handelseigendommen gelegen op een slechte commerciële locatie, grotere industriecomplexen in de hogere prijsklasse (waarvoor het aantal kandidaat-kopers sowieso veel geringer zal zijn), bedrijfsgebouwen met een zeer specifieke inrichting of bestemming) zijn er aanzienlijke risico's verbonden aan een openbare verkoop. In dergelijke gevallen geniet de onderhandse verkoop de voorkeur, indien deze voldoende wordt gemotiveerd.

70. De aanstelling van een makelaar dient in principe een uitzondering te blijven, althans voor zover de kostprijs ervan ten laste van de boedel wordt gelegd. Het kan zijn dat het in bepaalde gevallen, zoals handelseigendommen gelegen op een moeilijke locatie, grotere industriecomplexen, bedrijfsgebouwen met een zeer specifieke inrichting of bestemming, onroerende goederen belast met een ernstige bodemproblematiek, eigendommen belast met stedenbouwkundige problemen, gebouwen waarop een complexe opdeling van zakelijke rechten is gevestigd, internationale afzetmarkt, het aangewezen is een makelaar in te schakelen. De ondersteuning van een gespecialiseerd vastgoedmakelaar veronderstelt dat er regelmatig overleg wordt gevoerd tussen de curator, rechter-commissaris, vastgoedmakelaar en, indien toepasselijk, de hypothecaire schuldeiser(s). De curator zal vooraf een verzoekschrift bij de rechter-commissaris indienen conform artikel XX.134 WER opdat deze kosten als kosten van de boedel kunnen worden aangenomen.

J. Homologatie dading

71. Overeenkomstig artikel XX.151 WER kunnen curatoren dadingen aangaan over alle geschillen waarbij de boedel betrokken is. Een dading⁴⁰ waarvan de waarde van het voorwerp 50.000 euro te boven gaat, zal maar verbindend worden na homologatie door de rechtbank (art. XX.151 WER).⁴¹ Indien er twijfel bestaat over de waarde van het voorwerp van de dading of het voorwerp niet in geld waardeerbaar is, zal de homologatie door de ondernemingsrechtbank worden nagestreefd.

De curator zal bij zijn verzoek tot machtiging aan de rechter-commissaris het bewijs van behoorlijke oproeping van de gefailleerde (alsook diens eventuele opmerkingen) voorleggen overeenkomstig artikel XX.151 WER.

K. Aansprakelijkheidsvorderingen uitgaande van de curator

72. De curator dient in ieder dossier te onderzoeken of aansprakelijkheidsgronden aanwezig zijn waarop een vordering kan worden ingesteld.

73. De curator beschikt steeds over de mogelijkheid om een aansprakelijkheidsvordering in te stellen op basis van artikel 1328-1383 oud BW.⁴² Naast de gemeenrechtelijke aansprakelijkheidsvorderingen kan de curator zich ook beroepen op specifieke aansprakelijkheidsvorderingen in Boek XX WER en het Wetboek Vennootschappen en Verenigingen.

K.1. Bestuurdersaansprakelijkheid in het Wetboek Vennootschappen en Verenigingen (WVV)

74. Overeenkomstig artikelen 5:16 WVV, 6:17 WVV en 7:18 WVV kan de curator een vordering instellen tegen de oprichters van de failliete vennootschap om de oprichters hoofdelijk aansprakelijk te horen verklaren voor de verbintenissen van de vennootschap (naar een verhouding die de rechtbank vaststelt). Hiervoor dient te worden voldaan aan volgende voorwaarden:

- het faillissement is uitgesproken binnen de 3 jaar nadat de vennootschap rechtspersoonlijkheid heeft verkregen; en
- het aanvangsvermogen⁴³ bij de oprichting kennelijk ontoereikend was voor de normale uitoefening van de voorgenomen bedrijvigheid gedurende ten minste 2 jaar.

Het instellen van deze aansprakelijkheidsvordering tegen de oprichters behoort tot de exclusieve bevoegdheid van de curator. De curator richt zijn vordering tegen de oprichters, dit zijn al degenen

---

⁴⁰ Een dading dient niet verward met een afbetalingsplan dat wordt overeengekomen in het kader van een uitvoering of invordering.

⁴¹ "Bij het bepalen of een dading al dan niet onderworpen is aan voorafgaande homologatie van de rechtbank moet de curator acht slaan op de volledige waarde van de betwisting tussen de partijen die – middels hun wederzijdse toegevingen in de dading – wordt beëindigd of voorkomen. Anders gesteld: het volstaat niet dat de waarde van de wederzijdse toegevingen/betalingen zelf lager is dan 50 000 EUR om de homologatie-procedure te vermijden" (J. RASQUIN, "Beheer van het faillissement" in *Faillissement & Reorganisatie*, Kluwer, 2022, 61).

⁴² Als onrechtmatige daad worden onder meer gekwalificeerd: de laattijdige aangifte van staking van betaling; frauduleuze overdracht van activa en miskenning van de regels van de alarmbelprocedure.

⁴³ Opvragen financieel plan door RC

die hetzij in eigen naam, hetzij door een lasthebber in de oprichtingsakte als vennoten zijn verschenen. Wanneer de oprichtersaansprakelijkheid in het gedrang komt, maakt de notaris, op verzoek van de rechter-commissaris of van de procureur des Konings, het in artikel 5:4 voorgeschreven financieel plan aan de rechtbank over (art. 5:16, 2° WVV).

75. Verder kan de curator ook terugvallen op de vennootschapsrechtelijke bestuurdersaansprakelijkheid (art. 2:56 tot 2:58 WVV) en op de aansprakelijkheidsgronden ingevolge de verplichtingen met betrekking tot de jaarrekeningen (art. 3:1 en 3:10 WVV).

K.2. Bestuurdersaansprakelijkheid in Boek XX WER

76. De curator heeft de bevoegdheid om een vordering in te stellen om de bestuurders, zaakvoerders, dagelijks bestuurders, leden van een directieraad of van een raad van toezicht en alle andere personen die ten aanzien van de zaken van de onderneming werkelijke bestuursbevoegdheid hebben gehad, persoonlijk en al dan niet hoofdelijk aansprakelijk te verklaren voor het geheel of een deel van de schulden van de onderneming ten belope van het tekort.

De curator kan deze aansprakelijkheidsvordering instellen indien:

- er een kennelijk grove fout is begaan die heeft bijgedragen tot het faillissement (art. XX.225 WER) of;
- op een gegeven ogenblik voorafgaand aan het faillissement, de betrokken persoon wist of behoorde te weten dat er kennelijk geen redelijk vooruitzicht was om de onderneming of haar activiteiten te behouden en een faillissement te vermijden en de betrokken persoon niet heeft gehandeld zoals een normaal voorzichtig en zorgvuldig bestuurder in dezelfde omstandigheden zou hebben gehandeld (art. XX.227 WER).

De aansprakelijkheidsvordering overeenkomstig artikel XX.227 WER is de exclusieve bevoegdheid van de curator.

L. Kwijtschelding

77. Onder het oude Boek XX WER (voor faillissementen geopend tussen 1 mei 2018⁴⁴ en 1 september 2023) dient de gefailleerde een verzoekschrift neer te leggen waarin om de kwijtschelding wordt verzocht (oud artikel XX.173, §2 WER). De neerlegging van dit verzoekschrift is niet onderhevig aan een termijn en kan dus op elk ogenblik tijdens de procedure en ook na de sluiting worden neergelegd. Eens de gefailleerde een verzoekschrift tot kwijtschelding heeft neergelegd, wordt de curator hiervan in kennis gesteld en zal de curator uiterlijk na één maand een verslag neerleggen in het register over omstandigheden die kunnen aanleiding geven tot de vaststelling van kennelijk grove fouten.

Onder het nieuwe Boek XX WER (voor faillissementen geopend vanaf 1 september 2023) zal de natuurlijke persoon-gefaillieerde automatisch worden bevrijd van zijn restschulden (nieuw art. XX.173, §1 WER).

---

⁴⁴ Voor faillissementen geopend vóór 1 mei 2018 wordt het regime van de verschoonbaarheid toegepast.

78. Zowel onder het oude, als onder het nieuwe Boek XX WER geldt dat vanaf de bekendmaking van het faillissementsvonnis de curator in een verzoekschrift kan vorderen dat de kwijtschelding voor een deel of volledig wordt geweigerd (art. XX.173, §3 WER). Het verzet tegen de kwijtschelding kan ook worden toegevoegd aan het verzoekschrift waarin de sluiting van het faillissement wordt verzocht (art. XX.135, §1, laatste lid WER).

Onder het oude Boek XX WER kon de kwijtschelding enkel geheel of gedeeltelijk worden geweigerd, wanneer de verzoeker aantoonde dat de gefailleerde kennelijk grove fouten heeft begaan die hebben bijgedragen tot het faillissement. Onder het nieuwe Boek XX WER kan het bewust verstrekken van onjuiste inlichtingen of niet antwoorden op vragen van de curator of de rechter-commissaris ook leiden tot de gehele of gedeeltelijke weigering van de kwijtschelding (nieuw art. XX.173, §3 WER).

79. In het nieuwe Boek XX WER kan het verzoekschrift met het oog op de gehele of gedeeltelijke weigering van de kwijtschelding (en de vordering tot een bestuursverbod) van de gefailleerde worden gevoegd bij het verzoekschrift tot sluiting van het faillissement na de afrekeningsvergadering (art. XX.171 WER).

M. Bestuursverbod

80. Indien de gefailleerde een kennelijke grove fout heeft begaan die heeft bijgedragen tot het faillissement, kan de insolventierechter aan de gefailleerde een verbod opleggen om persoonlijk of door een tussenpersoon nog een onderneming uit te baten (art. XX.229, §1 WER).

Voor faillissementen geopend vóór 1 september 2023 kan het bestuursverbod enkel worden gevorderd door het openbaar ministerie of een schuldeiser die niet werd betaald in het faillissement (oud art. XX.230 WER).

Onder het nieuwe Boek XX WER (voor faillissementen geopend vanaf 1 september 2023) kan het bestuursverbod ook worden gevorderd door de curator (via een tegensprekelijk verzoekschrift) in de loop van de procedure (nieuw art. XX.230 WER). De curator kan ook verzoeken om een bestuursverbod uit te spreken in het verslag dat de curator neerlegt in RegSol samen met het verzoekschrift tot sluiting van het faillissement bij ontoereikend actief (art. XX.135 WER) of in het verslag dat de curator samen met het verzoekschrift tot sluiting bij vereffening neerlegt (art. XX.171 WER).

Sinds 1 augustus 2023 is er een Centraal Register van Bestuursverboden,⁴⁵ waarin de bestuursverboden zullen worden gepubliceerd. De griffies van de hoven en rechtbanken die het bestuursverbod hebben uitgesproken, zijn bevoegd voor de registratie van het bestuursverbod.

---

⁴⁵ Wet van 4 mei 2023 betreffende het Centraal register van bestuursverboden, BS 1 juni 2023. (het register voor burgerlijke bestuursverboden zal maar op latere datum beschikbaar zijn). Zie [Justban](#), de databank voor bestuursverboden.

V. Sluiting van het faillissement

81. Het is het beleid van de rechtbank dat een faillissement pas kan worden afgesloten na het verstrijken van minimaal zes maanden sedert de datum van het faillissementsvonnis. De curator zal oordelen of aangehouden of eventueel naar de rechtbank verzonden schuldvorderingen de afsluiting verhinderen.

Bij de vereffening van het faillissement moet het passief – in principe – definitief vaststaan. Minstens dienen de betwiste schuldvorderingen te zijn opgelost van die schuldeisers die mogelijkerwijze voor uitkering in aanmerking komen.

A. Lopend strafonderzoek

82. Bij de sluiting van faillissementen komt het voor dat het Openbaar Ministerie negatief adviseert over de sluiting vanwege een lopend onderzoek naar de gefailleerde. Het wordt aanbevolen dat de curator voor aanvang van de sluitingswerkzaamheden zich informeert bij de procureur des Konings of er al dan niet een onderzoek loopt.

De sluiting van het faillissement tijdens een lopend strafonderzoek zal enkel uitzonderlijk worden toegekend, meer bepaald indien er geen enkele kans is op recuperatie voor de schuldeisers.

B. Kosten en erelonen

83. Enkel de door de rechtbank ten gunste van de curator begrote erelonen (en dus pas na begroting ervan) kunnen vanuit het faillissement worden overgemaakt aan de (gebruikelijke) ereloonrekening van de curator. Dit geldt ook voor de door de rechtbank te begroten erelonen ten laste van specifieke (i.h.b. hypothecaire) schuldeisers.

Enkel de kosten die begroot werden door de rechtbank kunnen definitief ten laste van de boedel worden gelegd. Bij de afsluiting dient bijgevolg verzocht te worden tot begroting van alle gemaakte en nog te maken kosten, en niet enkel de op dat moment nog te maken kosten.

B.1. Ereloon van de curator

B.1.1. Ereloon op basis van de gerealiseerde activa in de faillissementsboedel

84. Het ereloon van de curator is een proportionele vergoeding op basis van de gerealiseerde activa en houdt desgevallend rekening met de nodige tijd voor de vervulling van zijn prestaties (art. XX.20, §3 WER). De regels, barema's en grondslag betreffende de vaststellingen van de erelonen van curatoren zijn verder bepaald in het KB van 26 april 2018 betreffende de kosten en het ereloon van insolventiefunctionarissen (hierna, Ereloon KB).⁴⁶

85. Overeenkomstig artikel 4 van het Ereloon KB bestaat het ereloon van de curator uit een proportionele vergoeding per schijf berekend op grond van:

---

⁴⁶ Koninklijk besluit van 26 april 2018 houdende vaststelling van de regels en barema's tot bepaling van de kosten en het ereloon van de insolventiefunctionarissen, BS 27 april 2018.

*“1° de teruggeïnde en gerealiseerde activa zoals vermeld in artikel 6, § 1, eerste lid;
2° rekening houdend met de complexiteit van hun opdracht desgevallend rekening houdend met de tijd nodig voor de vervulling van hun prestaties zoals vermeld in artikel 6, § 3.
§ 2 Het ereloon van de curator dekt ook de administratieve kosten die rechtstreeks verband houden met de afwikkeling van het faillissement waarmee hij is belast.”*

Meer bepaald wordt het ereloon berekend op *“alle bedragen die naar aanleiding van het faillissement aan de boedel te beurt vallen, daaronder begrepen de bedragen die de curator heeft geïnd en de bedragen die de vereffende activa na het faillissement hebben opgebracht”* (art. 6, §1 KB kosten en erelonen insolventiefunctionarissen). Welke bedragen dan wel kunnen of dienen te worden opgenomen in de ereloonberekenningsbasis is niet steeds een uitgemaakte zaak.

Overeenkomstig artikel 6, §3 van het Ereloon KB kan de rechtbank het ereloon volledig of gedeeltelijk vermeerderen of verminderen aan de hand van een correctiecoëfficiënt die varieert van 0.6 tot 1.4.⁴⁷

86. Overeenkomstig artikel 5 van het Ereloon KB vormt het ereloon de vergoeding voor:

*“1° de prestaties die de curator gewoonlijk verricht in het kader van een normale vereffening van de failliete boedel, zoals vaststelling van het tijdstip van staking van betaling, opmaak van de inventaris, hypothecaire inschrijvingen op naam van de boedel, verificatie van de schuldvorderingen, realisatie en vereffening van de activa, de rechtsgeschillen of andere rechtsoverdrachten, hetzij als eiser, hetzij als verweerder, teneinde niet gegronde of overdreven schuldvorderingen te voorkomen, opsporing en inning van schuldvorderingen, onderhandelingen met schuldeisers of derden, onderzoek van de boekhouding en de stukken van de gefailleerde, verrichtingen inzake de beëindiging van het faillissement, briefwisseling en pleidooien.
2° de kosten bedoeld in artikel 4, § 2, met inbegrip van de kosten verbonden aan de werking van het personeel en de boekhouding van de curator.”*

87. Indien het actief niet volstaat om het ereloon te dekken, ontvangt de curator een forfaitaire vergoeding van 1.000 euro⁴⁸, exclusief BTW. De rechtbank zal de opbrengst van de gerealiseerde activa aanvullen tot 1000,00 euro (het niet-geïndexeerde maximumbedrag voor de forfaitaire vergoeding). Alle door de curator als ereloon ontvangen sommen worden op deze forfaitaire

---

⁴⁷ Art. 6, §3 Ereloon KB: *De ondernemingsrechtbank kan op grond van een met redenen omklede beslissing het overeenkomstig dit artikel vastgestelde ereloon volledig of gedeeltelijk vermeerderen of verminderen aan de hand van een correctiecoëfficiënt die varieert van 0.6 tot 1.4.*

Ze kan het ereloon verminderen of vermeerderen op basis van verscheidene factoren zoals de omvang en de complexiteit van het faillissement, het tewerkgestelde personeel, het aantal schuldvorderingen, de realisatiewaarde van het actief, de spoed waarmee het faillissement wordt afgewikkeld en de schuldeisers worden betaald, alsook de waarde die voor bepaalde, zelfs minder belangrijke, activa wordt gekregen, de voortzetting van de economische activiteit door de curator of om buitengewone opdrachten voortvloeiend uit het aantal schuldeisers, uit de moeilijkheidsgraad van de procedure gepleegd door de curator, of uit de versnippering van het vermogen van de gefailleerde of de bedragen die de boedel te beurt vallen, of hadden kunnen vallen, ten gevolge van een vordering ingesteld door de curator bedoeld in de artikelen XX.226 en XX.227 van het Wetboek van economisch recht

Een coëfficiënt kleiner dan 0.8 kan slechts worden toegepast door de rechtbank wegens kennelijke nalatigheid van de curator in het beheer van het faillissement.

⁴⁸ Onderhevig aan de index, zie Ereloon KB.

vergoeding aangerekend (art. 9 Erelloon KB). Het ereloon ten laste van de overheid moet worden ingediend bij het Taxatiebureau en vergezeld van het attest van (niet-)verlegging van BTW.⁴⁹

88. Bij sluiting van een faillissement maakt de rechtbank toepassing van de op dat moment toepasselijke ereloonshalen (indexatie).

B.1.2. Erelloon (onroerend)

89. Overeenkomstig artikel 8 van het Erelloon KB heeft de curator recht op een afzonderlijk ereloon ten laste van de betrokken schuldeisers in verhouding tot hun rechten, wanneer door zijn toedoen met hypotheek⁵⁰ of met onroerende voorrechten bezwaarde onroerende goederen worden verkocht.

90. Het “onroerend” erelloon dient verplicht afzonderlijk te worden begroot en wordt berekend volgens het barema in bijlage 2 van het Erelloon KB.

Bij het verzoekschrift dient de curator volgende stukken te voegen:

- Bewijs van verkoop, bijv. notariële verkoopakte;
- Detail en overzicht van de, niet door zijn erelloon gedekte, kosten van de curator, verbonden aan de realisatie van het onroerend goed;
- Stavingstukken van de gerechtskosten en kosten aan derden, verbonden aan de realisatie van het onroerend goed;

Het “onroerend” erelloon kan pas worden uitgekeerd na begroting ervan door de ondernemingsrechtbank.

B.2. Kosten van de curator

91. Voor de kosten van de curator dient een onderscheid gemaakt te worden tussen enerzijds de werkingskosten van het curatorenkantoor, die vergoed worden door het erelloon van de curator overeenkomstig artikel 4, §2 Erelloon KB, en anderzijds specifieke aan de curator terug te betalen of aan derden te betalen kosten. Enkel wanneer voldaan is aan de wettelijke voorwaarden kunnen deze kosten ten laste van de faillissementsboedel worden gelegd.

---

⁴⁹ Link naar Taxatiebureau: <https://justonweb.be/experts> (ga naar “dien een kostenstaat in”).

⁵⁰ Ook bijvoorbeeld op een schip.

Overeenkomstig artikel 7 van het Erelaan KB kunnen volgende kosten ten laste van de boedel worden gebracht:

*“1° de retributies bedoeld in artikel 1, 2° tot 4°, van het Koninklijk besluit van 27 maart 2017 houdende de bepaling van het bedrag van de retributie, evenals de voorwaarden en de modaliteiten van de inning ervan in het kader van het Centraal Register Solvabiliteit;
2° andere kosten die voortvloeien uit de toepassing van de wet;*

§2 Om ten laste van de boedel te kunnen worden gebracht, worden de volgende uitgaven voor voorafgaande machtiging voorgelegd aan de rechter-commissaris.

1° het ereloon en de kosten betaald aan derden, in het bijzonder advocaten, revisoren, accountants;

2° buitengewone kosten, zoals deze veroorzaakt door onvoorziene procedures of door verplaatsingen naar het buitenland, gemaakt door de curator, die nuttig of nodig waren bij de afhandeling van het faillissement;

3°de beroepsaansprakelijkheidsverzekering van de curator en de medecurator voor hun activiteiten die worden gesteld op basis van boek XX van het Wetboek van economisch recht.”

92. De curator kan bepaalde taken uitbesteden aan derden.

Voorafgaand aan het maken van de kosten zal de curator daartoe machtiging vragen aan de rechter-commissaris. Het komt toe aan de rechter-commissaris te beoordelen of de kost ervan, in beginsel, ten laste van de boedel kan worden gelegd.

Na begroting door de rechtbank komen deze kosten definitief ten laste van de boedel. De rechtbank zal daarbij beoordelen of de curator als een voorzichtig en redelijk persoon handelde. Van de curator wordt verwacht dat hij bij het maken van kosten de nodige voorzichtigheid aan de dag legt. Zo mag van hem verwacht worden dat hij bij het toevertrouwen van taken aan derden oog heeft voor de daaraan verbonden kosten, zoals het een voorzichtig en redelijk persoon betaamt.

De curator dient de kosten te verantwoorden met een deugdelijk bewijsstuk van de uitgave. Deze bewijsstuk(ken) moet(en) worden voorgelegd.

93. Pro-Deokosten/debetkosten zijn bedragen die door het taxatiebureau in het kader van de kosteloze rechtspleging zijn voorgeschoten; de curator kan het bedrag ervan opvragen ter griffie. Na de sluiting van het faillissement zijn de pro-Deokosten aan de FOD Financiën verschuldigd.

De curator betaalt de pro-Deokosten rechtstreeks aan de FOD Financiën met vermelding van referenties, zoals het KBO en faillissementsnummer. De kostenstaat wordt niet overgemaakt aan de FOD Financiën.

B.3. Verzoekschrift begroting ereloon en kosten

94. Het verzoekschrift wordt opgeladen in RegSol, samen met de volgende bijlagen:⁵¹

- boekhoudkundig overzicht vertrekkende vanaf het laatste jaarverslag;
- laatste rekeninguittreksel met vermelding van saldobedrag;
- bewijs afsluiting faillissementsrekening;
- de volledige – ononderbroken – lijst van de bankverrichtingen in de rapporteringsperiode (op briefhoofd van de bank) (bijv. boekhoudjournaal bankinstelling);
- verkoopfacturen en bewijzen van gemaakte kosten en uitgaven (ingescand in één pdf-document);
- (project) afrekeningsverslag (zie bijgevoegd model) of verzoekschrift sluiting bij ontoereikend actief.

De curatoren dienen de verkoopfacturen en de bewijzen van gemaakte kosten en uitgaven in te scannen in één pdf-document en samen met het verzoekschrift op te laden in RegSol.

De curator begroot zijn ereloon exclusief BTW, ook in geval een (gedeeltelijke) tegemoetkoming wordt gevraagd ten laste van de Belgische Staat. Indien de BTW niet kan worden verlegd, dient er uiteraard rekening te worden gehouden met de door de curatele te betalen BTW bij de afrekening/rangregeling.

95. Het verzoekschrift begroting ereloon en kosten kan slechts worden neergelegd, nadat alle gelden zijn gestort op de Deposito- en Consignatiekas.

96. De curator gebruikt de door de ondernemingsrechtbank verspreide modellen als basis voor de verslaggeving met inachtneming van de richtlijnen van deze leidraad.

C. Rangregeling

97. Alle geïnde bedragen en gerealiseerde activa die toekwamen aan de boedel, maken het voorwerp uit van de rangregeling. Aldus inclusief:

- reeds gedane uitkeringen aan schuldeisers (dividenden);
- bedragen die niet toekwamen op de faillissementsrekening (maar wel deel uitmaken van de ereloonberekingsbasis);
- de uitbetaling voor het ereloon en de kosten van de curator.

Indien van toepassing zal de curator aangeven welke activa het onderpand uitmaken van bepaalde zakelijke zekerheden of bijzondere voorrechten en de wettelijke grondslag hiervoor.

98. In geval van de integrale betaling van alle schuldeisers zal het saldo toekomen aan de natuurlijke persoon gefailleerde, of de aandeelhouders of zal het tegoed dienen overgemaakt te worden aan een belangeloos doel conform de statuten van de vzw.

Indien binnen een vzw het belangeloos doel nog concreet dient te worden bepaald, dient de aanduiding van het belangeloos doel te gebeuren in overleg met de rechter-commissaris, gebeurlijk

---

⁵¹ In te scannen en op te laden samen met het verzoekschrift in RegSol onder hetzelfde item op de tijdslijn.

na consultatie van de leden van de vzw.⁵² De keuze van het belangeloos doel wordt uitdrukkelijk gemotiveerd in de documenten met betrekking tot de sluiting van het faillissement.

Indien uitbetalingen aan de aandeelhouders plaatsvinden, dient de curator er rekening mee te houden dat er bij de uitbetaling van een dividend aan de aandeelhouders er fiscale verplichtingen gelden (liquidatiebelastingen).⁵³

D. Eindverslag

99. In het eindverslag, ongeacht of het faillissement wordt gesloten bij vereffening of ontoereikend actief, geeft de curator een overzicht van de afhandeling van het faillissement. Het eindverslag is een samenvatting van de voorbije jaarverslagen met inbegrip van de activiteiten tot aan het moment van de sluiting van het faillissement. In het eindverslag geeft de curator rekenschap voor zijn beheer van het faillissement. Voor de eindverslaggeving zal de curator ook een financiële controle doorvoeren waarbij de proef wordt gemaakt of het beschikbare saldo het resultaat is tussen de gerealiseerde inkomsten en de uitgaven, rekening houdend met de overdrachten naar de Deposito- en Consignatiekas.

100. De curator maakt, zo nodig, ook de vereenvoudigde rekening op en laadt deze voorafgaand aan de afrekeningsvergadering op in RegSol. De vereenvoudigde rekening vermeldt het totale bedrag van het actief, de kosten en het ereloon van de curatoren, de boedelschulden en de verdeling tussen de verschillende categorieën van schuldeisers (art. XX.170 WER).

Voor schuldeisers die niet bereikt worden via RegSol wordt de vereenvoudigde rekening gevoegd bij de papieren kennisgeving van de afrekeningsvergadering.

E. Afrekeningsvergadering en verzoekschrift sluiting

E.1. Afrekeningsvergadering

101. In faillissementen waarin een dividenduitkering plaatsvindt aan één of meerdere schuldeisers dient men voorafgaand aan de sluiting van het faillissement een afrekeningsvergadering te houden.⁵⁴ Op deze vergadering worden de rekeningen van het faillissement besproken. Deze rekeningen hebben betrekking op het totale bedrag van het actief, de kosten en het ereloon van de curatoren, de boedelschulden en de verdeling tussen de verschillende categorieën van schuldeisers (art. XX.170 WER).

Op de afrekeningsvergadering wordt het ontwerp van rangregeling besproken en eventueel goedgekeurd. Voor elke begunstigde van een bedrag dient de rechtsgrond en het specifieke onderpand te worden aangeduid.

---

⁵² De aanwijzing van het belangeloos doel gebeurt overeenkomstig art. 2:132 WVV.

⁵³ Cass. 13 oktober 2011, *TBH* 2012, afl. 5, 450.

⁵⁴ Faillissementen die zijn geopend voor de ingebruikname van RegSol (2017), waarbij het gaat om een beperkt bedrag dat wordt toegekend aan één schuldeiser, mogen worden afgesloten met de verkorte procedure en dus zonder afrekeningsvergadering.

102. De oproeping van de schuldeisers gebeurt via RegSol, zo niet per aangetekende brief. De curator dient de oproepingen van gefailleerde en schuldeisers voor de afrekeningsvergadering een week voor de zitting op te laden op RegSol en niet op de zitting zelf. De neerlegging van de afgestempelde verzendbewijzen kan op de schuldeisersvergadering. Een oproeping voor de schuldeisersvergadering per e-mail is niet geldig.

De aantekentaksen en portkosten voor deze oproepingen kunnen als kost van de boedel worden begroot. In dat geval dient de curator de afgestempelde verzendbewijzen neer te leggen in het dossier van de sluiting. De curator dient de oproeping van de gefailleerde te individualiseren (aankruisen, markeren, apart verzendbewijs...).

De oproeping van de gefailleerde kan via RegSol, indien de gefailleerde toegang heeft genomen tot zijn RegSoldossier (art. XX.9 WER). Indien de gefailleerde wordt opgeroepen per gerechtsdeurwaarderexploit, moet in het verzoekschrift voor de kosten en erelonen worden gemotiveerd waarom de gefailleerde slechts per dagvaardingsexploit kan worden bereikt (in welk geval daarvoor een provisie van 250,00 euro kan worden gevraagd). In de dossiers waarin een provisie van 250,00 euro werd toegekend, dient deze ook daadwerkelijk te worden aangewend voor de betekening aan de gefailleerde.

103. De titularis rechter-commissaris kan zich laten vervangen op de afrekeningsvergadering door de daartoe aangeduide rechter-commissaris.

In de ondernemingsrechtbank Antwerpen, afdeling Antwerpen en voor het arrondissement Limburg, te Hasselt is er iedere week op hetzelfde uur een rechter-commissaris aanwezig op de ondernemingsrechtbank om afrekeningsvergaderingen voor te zitten.

In de afdeling Mechelen worden afrekeningsvergaderingen georganiseerd voorafgaand aan de faillissementszitting. De rechters-commissarissen aangesteld in het faillissementsdossier plannen zelf wanneer de afrekeningsvergaderingen in hun dossiers zullen plaatsvinden en zijn meestal zelf aanwezig om te tekenen. Als de aangestelde rechter-commissaris niet aanwezig kan zijn, zal een aanwezige rechter-commissaris in zijn plaats tekenen.

In Turnhout is de rechter-commissaris niet aanwezig op de afrekeningsvergadering en tekent deze later het proces-verbaal. Als er een probleem of betwisting is op de vergadering, wordt de zaak uitgesteld naar een latere datum zodat de rechter-commissaris aanwezig kan zijn.

Echter, dit systeem neemt niet weg dat na het houden van de afrekeningsvergadering de titularishouder-rechter-commissaris de betaalstaat nog digitaal via RegSol dient te tekenen.

104. Na de afrekeningsvergadering legt de curator in het register samen met zijn verzoekschrift tot sluiting een verslag neer over de vraag of de gefailleerde natuurlijke persoon kennelijke grove fouten zou hebben begaan die bijgedragen hebben tot het faillissement of wetens naar aanleiding van de aangifte van het faillissement of naderhand op de vragen van de rechter-commissaris of van de curator onjuiste inlichtingen heeft verstrekt (art. XX.171 WER). Dit verslag is niet hetzelfde als het uitdrukkelijk verzet van de curator tegen de kwijtschelding (art. XX.173 WER).

E.2. Verzoekschrift sluiting

105. Na de afrekeningsvergadering dient de curator een verzoekschrift neer te leggen om de sluiting van het faillissement te bekomen. Aan dit verzoekschrift kan het verslag over de vraag of de gefailleerde kennelijk grove fouten heeft begaan die hebben bijgedragen tot het faillissement toegevoegd worden (nieuw art. XX.171 WER).

F. Sluiting faillissement bij ontoereikend actief

106. Wanneer blijkt dat het actief ontoereikend is om de vermoedelijke kosten voor het beheer en de vereffening van het faillissement te dekken (en dus geen dividend wordt uitgekeerd), kan de rechtbank op verzoek van de curatoren of zelfs ambtshalve na de curatoren te hebben gehoord de sluiting van het faillissement uitspreken (art. XX.135 WER).

107. Wanneer het actief niet volstaat om de erelonen en kosten van de curator te dekken, begroot de rechtbank ten voordele van de curator een forfaitaire vergoeding ten laste van de Staat. Alle door de curator als ereloon ontvangen sommen worden op deze forfaitaire vergoeding aangerekend (art. 9 Ereloon KB).

Bij de sluiting van een faillissement met ontoereikend actief wordt de volgende rangregeling gehanteerd:

1. Kosten curatoren (bijv. port- en aantekenenkosten);
2. Ereloon curatoren;
3. Pro-Deokosten rechtbank;
4. Kosten gerechtsdeurwaarders, e.d.;
5. Schuldeisers.

108. Als de curator de gerechtsdeurwaarder betaalt, is het belangrijk om het gedeelte dat de gerechtsdeurwaarder ontvangen heeft via de ondernemingsrechtbank af te trekken van het bedrag dat nog toekomt aan de gerechtsdeurwaarder.

109. Bij de sluiting van het faillissement wegens ontoereikend actief is er geen vergadering met de schuldeisers. Bijgevolg wordt bij deze procedure niet voorzien dat de curator de algemene kwijting wordt verleend.

110. Ook bij sluiting ingeval van ontoereikend actief dient de faillissementsrekening te worden afgesloten en dient het bewijs ervan geleverd te worden.

G. Borgen

111. Een natuurlijk persoon die zich kosteloos borg heeft gesteld voor de gefailleerde kan, na de opening van de faillissementsprocedure, een verzoekschrift neerleggen om geheel of gedeeltelijk bevrijd te worden van zijn verbintenissen (art. XX.176 WER). Na de neerlegging van het verzoekschrift roept de griffie de partijen op om te verschijnen op de zitting die de rechter bepaalt.

Het verzoek tot bevrijding van de borg moet ten laatste worden behandeld op het ogenblik van de sluiting van het faillissement.

H. Sluitingsvonnis en kwijting van de curator

112. Het sluitingsvonnis maakt een einde aan de opdracht van de curator (behalve voor de handelingen aangaande de sluiting) en houdt een algemene kwijting in (art. XX. 171 WER).

De algemene kwijting geldt enkel ten aanzien van de schuldeisers die werden opgeroepen naar de afrekeningsvergadering.

Bij de sluiting van het faillissement dient de curator aandacht te besteden aan de juistheid van de publicaties in het Belgisch Staatsblad.

I. Bewaring boekhouding

113. De boekhouding van de gefailleerde dient te worden bewaard tot zeven jaar na het vonnis tot opening van het faillissement. De curator kan deze taak toevertrouwen aan (de bestuurders van) de gefailleerde (art. XX.138 WER).

J. Nieuwe activa

114. Na de afsluiting van het faillissement kunnen nieuwe activa opduiken. Het KB van 23 april 2024⁵⁵ reguleert de procedure met betrekking tot later opgedoken activa.

Wanneer deze nieuwe activa geldbedragen zijn, dan stort degene die de gelden onder zich houdt, desgevallend de voormalige curator, deze op een rekening bij de Deposito- en Consignatiekas.⁵⁶

Wanneer de nieuwe activa de vorm aannemen van te realiseren activa, zal, op verzoekschrift, een curator ad hoc worden aangesteld die zal instaan voor de realisatie van de activa.⁵⁷ De opbrengst zal worden doorgestort naar de rekening bij de Deposito- en Consignatiekas.

Schuldeisers met onbetaalde restschulden zullen in dit scenario de mogelijkheid hebben om te dagvaarden voor de ondernemingsrechtbank en zo de gelden toegewezen te krijgen ter betaling van hun restschuld.

---

⁵⁵ Koninklijk besluit van 23 april 2024 tot uitvoering van de artikelen XX.135, §6, en XX.172, 4de lid van het wetboek van economisch recht, BS 6 mei 2024.

⁵⁶ <https://financien.belgium.be/nl/betalingen/gerechtelijke-consignatie/fonds-na-faillissement>

⁵⁷ De curator ad hoc kan ook ambtshalve worden aangesteld (zie T. LYSENS, "De nieuw opgedoken activa - KB 25 mei 1999", in *Faillissement & Reorganisatie*, Mechelen, Kluwer, losbl., 5).

VI. BIJLAGEN

A. Verzoekschrift vrijwillige verschijning

Aan de ... kamer van de
Ondernemingsrechtbank
Antwerpen, afdeling ...

Verzoekt u:

1. eerste verschijnende partij:

XX, advocaat, handelend in zijn/haar hoedanigheid van curator over het faillissement van XX, hiertoe aangesteld bij vonnis van de XX Kamer van de Ondernemingsrechtbank Antwerpen, afdeling XX dd. XX

2. tweede verschijnende partij:

XX, advocaat, handelend in zijn/haar hoedanigheid van curator over het faillissement van XX, hiertoe aangesteld bij vonnis van de XX Kamer van de Ondernemingsrechtbank Antwerpen, afdeling XX dd. XX

Voormelde partijen wensen vrijwillig te verschijnen naar aanleiding van het hierna volgende geschil:

Versie eerste verschijnende partij:

Eerste verschijnende partij werd bij vonnis van de XX Kamer van de Ondernemingsrechtbank Antwerpen, afdeling XX dd. XX aangesteld als curator over XX. Deze zaak is gekend onder A.R. XX en heeft als faillissementsnummer XX. Het betreft een faillissement op bekentenis/dagvaarding.

Bij vonnis van dezelfde datum/van datum XX van de XX Kamer van de Ondernemingsrechtbank Antwerpen, afdeling XX werd tweede verschijnende partij eveneens aangesteld als curator over XX. Deze zaak is gekend onder AR XX en heeft als faillissementsnummer XX. Het betreft een faillissement op bekentenis/dagvaarding.

De aanstelling van de eerste verschijnende partij gaat vooraf aan/heeft voorrang op de aanstelling van de tweede verschijnende partij zodat de aanstelling van de tweede verschijnende partij zonder voorwerp is.

Versie tweede verschijnende partij:

Tweede verschijnende partij sluit zich aan bij de argumentatie van eerste verschijnende partij.

OM DEZE REDENEN

BEHAGE HET DE RECHTBANK

Akte te verlenen aan partijen van hun vrijwillige verschijning. Een inleidingszitting te bepalen en de zaak te behandelen op deze inleidingszitting bij toepassing van artikel 735 Ger. W.

Te zeggen voor recht dat de aanstelling van XX bij vonnis van XX (A.R. XX) van de XX Kamer van de Ondernemingsrechtbank Antwerpen, afdeling XX als curator over XX zonder voorwerp is.

Te zeggen voor recht dat de aanstelling van XX bij vonnis van XX (A.R. XX) van de XX Kamer van de Ondernemingsrechtbank Antwerpen, afdeling XX wordt bevestigd.